Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Arrest

nr. 352 971 van 14 september 2026
in de zaak RvV X en RvV X/ IV

Inzake: **1. X**
2. X

Gekozen woonplaats: **ten kantore van advocaat C. DEJAIFVE**
Rue du Long Thier 2
4500 HUY

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien de verzoekschriften die X en X, die verklaren van Syrische nationaliteit te zijn, op 7 november 2025 hebben ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 27 oktober 2025.

Gelet op oud artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikkingen van 9 februari 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 30 maart 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken K. ALLYNS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die *loco* advocaat C. DEJAIFVE verschijnt voor de verzoekende partijen. Verwerende partij is niet verschenen, noch vertegenwoordigd.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de rechtspleging

1.1. Eerste verzoekende partij, wiens beroep bij de Raad voor Vreemdelingebetwistingen (hierna: de Raad) gekend is onder het rolnummer RvV X, is de partner van tweede verzoekende partij, wiens beroep bij de Raad gekend is onder het rolnummer RvV X. Uit de stukken in het administratief dossier blijkt dat verzoekende partijen zich op dezelfde motieven beroepen en dat de bestreden beslissingen gebaseerd zijn op dezelfde weigeringsmotieven, waartegen in beide verzoekschriften in wezen dezelfde argumenten worden aangevoerd. Gelet op het voorgaande moeten deze zaken, waarvoor overigens door verwerende partij één gezamenlijk administratief dossier werd ingediend, omwille van hun onderlinge verknochtheid en met het oog op een goede rechtsbedeling, worden samengevoegd.

1.2. Op grond van het inquisitoir karakter van zijn rechtspleging komt het de Raad toe te bepalen wie partij is in de zaak (RvS 1 juli 2003, nr.121.147). Dient, waar verzoekers in hun verzoekschrift "*de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van Sociale Zake en Volksgezondheid en Asiel en Migratie*" als tegenpartij aanduiden, te worden opgemerkt dat de bestreden beslissingen uitgaan van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen. Derhalve kan "*de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van Sociale Zake en Volksgezondheid en Asiel en Migratie*" te dezen niet als verwerende partij worden aangeduid. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen is in deze verwerende partij

1.3. De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

Oud artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

"Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf."

Deze wetsbepaling houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nrs. 227.364 en 227.365; RvS 27 mei 2015, nr. 231.354).

2. Over de gegevens van de zaak

2.1. Eerste verzoekende partij (hierna: verzoeker) en tweede verzoekende partij (hierna: verzoekster), echtgenoten, zijn van Syrische nationaliteit. Verzoekers werden op 1 oktober 2024 als vluchteling erkend in Griekenland.

2.2. Verzoekers dienden op 28 oktober 2024 een verzoek om internationale bescherming in bij de Belgische overheden.

2.3. Nadat een vragenlijst wordt ingevuld en ondertekend, worden de dossiers van verzoekers op 7 mei 2025 door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS).

2.4. Op 29 september 2025 wordt verzoeker gehoord op de zetel van het CGVS.

2.5. Op 27 oktober 2025 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) in hoofde van verzoekers een beslissing "niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)". Dit zijn de thans bestreden beslissingen.

2.6. De bestreden beslissing, genomen ten aanzien van verzoeker, luidt als volgt:

"*(…)*
A. Feitenrelaas

U bezit de Syrische nationaliteit en bent geboren op 2 juli 1986 in Aleppo. U behoort tot de Arabische volksgroep en belijdt de soennitisch-islamitische godsdienst. U ontvluchtte Syrië in februari 2017 samen met uw echtgenote, R. A. (DVZ X; CG X), uw zoon, A. M. (nationaal nummer X) en uw dochter, S. M. (nationaal nummer X). Jullie reisden naar Turkije waar jullie ongeveer 8 jaar verbleven. In Turkije werd jullie tweede zoon, M. Y. M. (nationaal nummer X) geboren. Omwille van het racisme waarmee jullie geconfronteerd werden besloten jullie Turkije te verlaten. In augustus 2024 reisden jullie naar Griekenland, waar jullie op 23 september 2024 een verzoek om internationale bescherming indienden. Op 1 oktober 2025 werd er aan heel uw gezin de vluchtelingenstatus toegekend. In Griekenland kon u geen werk en huisvesting vinden. Ongeveer een maand na de toekenning van jullie beschermingsstatus verliet u samen met uw gezin Griekenland en reisden jullie met het vliegtuig naar België waar jullie op 28 oktober 2024 een verzoek om internationale bescherming indienden.

Ter staving van jullie verzoek legden u en uw echtgenote volgende documenten voor: uw identiteitskaart en die van uw echtgenote, jullie huwelijksakte, een uittreksel van de burgerlijke stand van uzelf en al uw gezinsleden, de geboorteakte van uzelf en al uw gezinsleden, een attest gezinssamenstelling, het universitair diploma en puntenlijst van uw echtgenote, drie video's, drie foto's en een kopie van uw Grieks reisdocument.

B. Motivering

U maakt geen elementen kenbaar waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken. Het CGVS stelt evenmin dergelijke noden vast. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn, blijkt dat u, uw echtgenote en uw minderjarige kinderen reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland (zie blauwe map: hellenic republic, information request reply, 10/6/2025). Deze vaststelling wordt door u en uw echtgenote niet betwist (Bijkomende vragen M-status Griekenland, 5.5.2025; Verklaring DVZ, 5.5.2025, vraag 23) (NPO, R. A., Bijkomende vragen M-status Griekenland, 5.5.2025; Verklaring DVZ, 5.5.2025, vraag 23). U legde ook een foto voor van uw tot 10 oktober 2029 geldige Grieks reisdocument (zie groene map stuk 14).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,…

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat

slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/ verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn ngo's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Uit de elementen in uw administratief dossier en dat van uw echtgenote blijkt dat u en uw gezinsleden – als verzoekers om internationale bescherming in Griekenland, dus vóór de toekenning van die bescherming – geconfronteerd werden met slechte leefomstandigheden in het kamp op het eiland Mytilini, jullie geen toegang hadden tot onderwijs en jullie ontevreden waren over de medische zorg die jullie zoontje kreeg (CGVS, p. 7 – 9; NPO Rahaf, p. 5 – 7). Ter staving van jullie verklaringen aangaande de slechte levensomstandigheden in het kamp legden jullie drie video's en drie foto's voor (zie groene map stukken 12 en 13). Aangaande deze feiten moet er opgemerkt worden dat ze zich hebben voorgedaan op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een specifieke context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van uw situatie als begunstigde van internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat jullie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid en huisvesting voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden vastgesteld dat u hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

Uit uw verklaringen blijkt dat u na toekenning van uw beschermingsstatus alleen naar Athene reisde om werk en huisvesting te zoeken terwijl uw echtgenote en kinderen in het kamp op Mytilini bleven (CGVS, p. 3, 6-7, 9). Bij aankomst in Athene boden vrienden u tijdelijk onderdak en ging u samen met een groep vrienden, waarvan één persoon Grieks sprak, langs bij cafés, winkels en restaurants om te vragen naar werk, maar jullie inspanningen bleven zonder resultaat. Gevraagd of u werk probeerde te zoeken via een tewerkstellingskantoor hebt u dit niet gedaan (CGVS, p. 9). Daarnaast ging u ook langs bij een organisatie genaamd, Omo, om hulp te vragen bij het vinden van huisvesting. Daar kreeg u echter te horen dan u minstens drie maanden moest wachten om in aanmerking te komen voor hulp en dat zij hoe dan ook maar hulp zouden kunnen bieden voor een periode van zes maanden (CGVS, p. 3 en 8). Gevraagd of u nog geprobeerd hebt om op andere manieren huisvesting te vinden blijkt dit niet het geval te zijn (CGVS, p. 9). Tot slot verklaarde u ook nog dat u langsging bij nog een andere organisatie om financiële hulp te vragen, maar daar kreeg u te horen dat er veel mensen hielpen en er geen ruimte was voor extra mensen

(CGVS, p. 4). Uiteindelijke keerde u na al na 10 dagen terug naar uw gezin in Mytilini, waarna jullie het besluit namen om Griekenland te verlaten.

Op de vraag naar haar inspanningen om werk te vinden, antwoordt uw echtgenote dat zij niet naar werk heeft gezocht omdat zij verantwoordelijk was voor de zorg van de kinderen en dat het volgens de traditie moeilijk is voor een Arabische man om te aanvaarden dat zijn echtgenote gaat werken terwijl hij thuisblijft om voor de kinderen te zorgen (NPO Rahaf, CGVS, p. 6-7). Dit is toch wel een opmerkelijk antwoord van iemand die na haar huwelijk nog een universitair diploma behaalde en in Syrië aan het werk was als leerkracht (NPO Rahaf, p. 4; zie groene map stuk 11). Op de vraag of jullie na het verkrijgen van de beschermingsstatus een school voor jullie kinderen hebben gezocht, antwoordt zij ontkennend. Zij legt uit dat jullie al genoeg hadden meegemaakt in Griekenland en toen reeds hadden besloten het land te verlaten (NPO Rahaf, p. 7). Tot slot verklaarde zij ook dat toen jullie de vliegtickets naar België lieten zien aan de kampverantwoordelijke jullie de toestemming kregen om er te blijven tot jullie vertrekdatum (NPO Rahaf, p. 5).

Bovendien blijkt uit jullie verklaringen dat u Griekenland samen met uw gezin reeds verliet minder na één maand na de toekenning van jullie beschermingsstatus.

In het licht van bovenstaande vaststellingen kan er geconcludeerd worden dat jullie geen serieuze inspanningen hebben geleverd om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en jullie rechten te doen gelden. Bovendien moet er ook worden opgemerkt dat jullie over een netwerk en middelen beschikten om jullie reis doorheen Europa te bewerkstellingen wat getuigt van zelfredzaamheid en keuzemogelijkheden.

U verklaart dat u uw gedrukte verblijfsvergunning en die van uw gezinsleden, het document dat bewijst dat jullie in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning, hebt vernietigd bij aankomst in België (Verklaring DVZ, 5.5.2025, vraag 23; NPO Rahaf, p. 3).

Het Commissariaat-Generaal wijst er vooreerst op dat dit deze vernietiging alleen op uw eigen beweringen berust en dat u geen concreet bewijs levert waaruit blijkt dat u deze geldige verblijfsvergunning daadwerkelijk hebt vernietigd. Aangezien uit uw volledige dossier duidelijk blijkt dat u in het bezit zou moeten zijn van een dergelijk document, volstaan loutere beweringen niet om het verlies/de vernietiging ervan vast te stellen.

Vervolgens merkt het Commissariaat-generaal op dat, hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van specifieke moeilijkheden waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning bij terugkeer worden geconfronteerd, deze objectieve informatie geen verwijzing bevat naar soortgelijke problemen waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van de gedrukte verblijfsvergunning zouden worden geconfronteerd. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET). Hiervoor moet men zich naar een asielbureau begeven om het verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: https:// greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wpcontent/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Ten derde blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is, u beweert alleen - in tempore suspecto en zonder het te bewijzen - dat uw gedrukte verblijfsvergunning vernietigd zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. U zal dus niet met dezelfde

moeilijkheden worden geconfronteerd als de begunstigden van internationale bescherming in Griekenland wiens verblijfsvergunning is verlopen en die naar die lidstaat moeten terugkeren.

Uit objectieve informatie blijkt ook dat het fysieke document pas ongeldig wordt nadat aangifte van diefstal of verlies naar behoren is gedaan, bij de politie in Griekenland (ibid.). Deze informatie geeft evenmin aanleiding om te vermoeden dat de ongeldigheid van een gedrukte ADET, in het kader van een procedure die tot doel heeft een identiek document te vervangen, zou leiden tot de opschorting of intrekking van het verblijfsrecht of andere rechten die aan dit document zijn verbonden. Bijgevolg zou u, zelfs indien zou moeten worden geconcludeerd dat u niet langer in het bezit bent van uw gedrukte verblijfsvergunning, niet worden geconfronteerd met de moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die niet langer over een geldige verblijfsvergunning beschikken.

Daar waar u beweert dat u in Athene geprobeerd hebt om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) en een fiscaal registratienummer (AFM) aan te vragen voor u en uw gezinsleden, maar dat dit geweigerd zou zijn geweest omdat u geen privéadres had moet vastgesteld worden dat aan deze uitleg geen geloof kan worden gehecht (CGVS, p. 3, NPO Rahaf, p.3):

Uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen in Griekenland automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).

In dit geval hebt u uw verzoek om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend. Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij te werken (Cfr. Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/ uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Het Commissariaat-generaal wijst er ook op dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures in de periode 2020-2023 (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights , gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/ wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf). Nergens uit de COI blijkt dat het hebben van een privéadres een voorwaarde is voor de aflevering van het nummer. Bijgevolg toont u niet aan dat het voor u niet mogelijk was om een AMKA aan te vragen.

De informatie toont aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van gratis toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : https://help.unhcr.org/ greece/living-in-greece/access-to-healthcare/; AIDA,

Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: https:// greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/accessto-healthcare; en Communication on the status of migration management in mainland Greece (p. 4, 12)). Toegang tot psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection – p. 42-44, beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

Ter staving van uw verzoek legde u en uw echtgenote, naast de hierboven reeds besproken documenten, verschillende Syrische documenten voor: Jullie Syrische identiteitskaart, en daarnaast de geboorteakten van jullie en jullie kinderen, jullie huwelijksakte, een uittreksel uit de burgerlijke stand van jullie en jullie kinderen en een attest van gezinssamenstelling, telkens met vertaling. Deze documenten ondersteunen jullie verklaringen aangaande jullie identiteit, nationaliteit en jullie familiale band, elementen die in deze beslissing niet ter discussie staan.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Syrië."

2.7. De bestreden beslissing, genomen ten aanzien van verzoekster, luidt als volgt:

"(…)
A. Feitenrelaas

U bezit de Syrische nationaliteit en bent geboren op 2 juli 1986 in Aleppo. U behoort tot de Arabische volksgroep en belijdt de soennitisch-islamitische godsdienst. U ontvluchtte Syrië in februari 2017 samen met uw echtgenoot, M. J. M.(DVZ X; CG X), uw zoon, A. M. (nationaal nummer X4) en uw dochter, S. M. (nationaal nummer X). Jullie reisden naar Turkije waar jullie ongeveer 8 jaar verbleven. In Turkije werd jullie tweede zoon, M. Y. M. (nationaal nummer X) geboren. Omwille van het racisme waarmee jullie geconfronteerd werden besloten jullie Turkije te verlaten. In augustus 2024 reisden jullie naar Griekenland, waar jullie op 23 september 2024 een verzoek om internationale bescherming indienden. Op 1 oktober 2025 werd er aan heel uw gezin de vluchtelingenstatus toegekend. In Griekenland kon uw echtgenoot geen werk en huisvesting vinden. Ongeveer een maand na de toekenning van jullie beschermingsstatus verliet u samen met uw gezin Griekenland en reisden jullie met het vliegtuig naar België waar jullie op 28 oktober 2024 een verzoek om internationale bescherming indienden.

Ter staving van jullie verzoek legden u en uw echtgenoot volgende documenten voor: uw identiteitskaart en die van uw echtgenoot, jullie huwelijksakte, een uittreksel van de burgerlijke stand van uzelf en al uw gezinsleden, de geboorteakte van uzelf al uw gezinsleden, een attest gezinssamenstelling, uw universitair

diploma en puntenlijst, drie video's, drie foto's en een kopie van het Grieks reisdocument van uw echtgenoot.

B. Motivering

Na analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Er dient te worden vastgesteld dat uw verklaringen en uw verzoek om internationale bescherming volledig steunen op de motieven die door uw echtgenoot M. J. M.(CG 2430441) werden aangehaald. Na onderzoek van alle gegevens in zijn administratief dossier, wordt zijn verzoek om internationale bescherming nietontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Eenzelfde beslissing voor u dringt zich dan ook op. De beslissing van uw echtgenoot M. J. M.luidt als volgt:

"U maakt geen elementen kenbaar waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken. Het CGVS stelt evenmin dergelijke noden vast. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn, blijkt dat u, uw echtgenote en uw minderjarige kinderen reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland (zie blauwe map: hellenic republic, information request reply, 10/6/2025). Deze vaststelling wordt door u en uw echtgenote niet betwist (Bijkomende vragen M-status Griekenland, 5.5.2025; Verklaring DVZ, 5.5.2025, vraag 23) (NPO, R. A., Bijkomende vragen M-status Griekenland, 5.5.2025; Verklaring DVZ, 5.5.2025, vraag 23). U legde ook een foto voor van uw tot 10 oktober 2029 geldige Grieks reisdocument (zie groene map stuk 14).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,…

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/ verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d.

april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn ngo's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Uit de elementen in uw administratief dossier en dat van uw echtgenote blijkt dat u en uw gezinsleden – als verzoekers om internationale bescherming in Griekenland, dus vóór de toekenning van die bescherming – geconfronteerd werden met slechte leefomstandigheden in het kamp op het eiland Mytilini, jullie geen toegang hadden tot onderwijs en jullie ontevreden waren over de medische zorg die jullie zoontje kreeg (CGVS, p. 7 – 9; NPO Rahaf, p. 5 – 7). Ter staving van jullie verklaringen aangaande de slechte levensomstandigheden in het kamp legden jullie drie video's en drie foto's voor (zie groene map stukken 12 en 13). Aangaande deze feiten moet er opgemerkt worden dat ze zich hebben voorgedaan op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een specifieke context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van uw situatie als begunstigde van internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat jullie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid en huisvesting voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden vastgesteld dat u hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde

rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

Uit uw verklaringen blijkt dat u na toekenning van uw beschermingsstatus alleen naar Athene reisde om werk en huisvesting te zoeken terwijl uw echtgenote en kinderen in het kamp op Mytilini bleven (CGVS, p. 3, 6-7, 9). Bij aankomst in Athene boden vrienden u tijdelijk onderdak en ging u samen met een groep vrienden, waarvan één persoon Grieks sprak, langs bij cafés, winkels en restaurants om te vragen naar werk, maar jullie inspanningen bleven zonder resultaat. Gevraagd of u werk probeerde te zoeken via een tewerkstellingskantoor hebt u dit niet gedaan (CGVS, p. 9). Daarnaast ging u ook langs bij een organisatie genaamd, Omo, om hulp te vragen bij het vinden van huisvesting. Daar kreeg u echter te horen dan u minstens drie maanden moest wachten om in aanmerking te komen voor hulp en dat zij hoe dan ook maar hulp zouden kunnen bieden voor een periode van zes maanden (CGVS, p. 3 en 8). Gevraagd of u nog geprobeerd hebt om op andere manieren huisvesting te vinden blijkt dit niet het geval te zijn (CGVS, p. 9). Tot slot verklaarde u ook nog dat u langsging bij nog een andere organisatie om financiële hulp te vragen, maar daar kreeg u te horen dat er veel mensen hielpen en er geen ruimte was voor extra mensen (CGVS, p. 4). Uiteindelijke keerde u na al na 10 dagen terug naar uw gezin in Mytilini, waarna jullie het besluit namen om Griekenland te verlaten.

Op de vraag naar haar inspanningen om werk te vinden, antwoordt uw echtgenote dat zij niet naar werk heeft gezocht omdat zij verantwoordelijk was voor de zorg van de kinderen en dat het volgens de traditie moeilijk is voor een Arabische man om te aanvaarden dat zijn echtgenote gaat werken terwijl hij thuisblijft om voor de kinderen te zorgen (NPO Rahaf, CGVS, p. 6-7). Dit is toch wel een opmerkelijk antwoord van iemand die na haar huwelijk nog een universitair diploma behaalde en in Syrië aan het werk was als leerkracht (NPO Rahaf, p. 4; zie groene map stuk 11). Op de vraag of jullie na het verkrijgen van de beschermingsstatus een school voor jullie kinderen hebben gezocht, antwoordt zij ontkennend. Zij legt uit dat jullie al genoeg hadden meegemaakt in Griekenland en toen reeds hadden besloten het land te verlaten (NPO Rahaf, p. 7). Tot slot verklaarde zij ook dat toen jullie de vliegtickets naar België lieten zien aan de kampverantwoordelijke jullie de toestemming kregen om er te blijven tot jullie vertrekdatum (NPO Rahaf, p. 5).

Bovendien blijkt uit jullie verklaringen dat u Griekenland samen met uw gezin reeds verliet minder na één maand na de toekenning van jullie beschermingsstatus.

In het licht van bovenstaande vaststellingen kan er geconcludeerd worden dat jullie geen serieuze inspanningen hebben geleverd om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en jullie rechten te doen gelden. Bovendien moet er ook worden opgemerkt dat jullie over een netwerk en middelen beschikten om jullie reis doorheen Europa te bewerkstellingen wat getuigt van zelfredzaamheid en keuzemogelijkheden.

U verklaart dat u uw gedrukte verblijfsvergunning en die van uw gezinsleden, het document dat bewijst dat jullie in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning, hebt vernietigd bij aankomst in België (Verklaring DVZ, 5.5.2025, vraag 23; NPO Rahaf, p. 3).

Het Commissariaat-Generaal wijst er vooreerst op dat dit deze vernietiging alleen op uw eigen beweringen berust en dat u geen concreet bewijs levert waaruit blijkt dat u deze geldige verblijfsvergunning daadwerkelijk hebt vernietigd. Aangezien uit uw volledige dossier duidelijk blijkt dat u in het bezit zou moeten zijn van een dergelijk document, volstaan loutere beweringen niet om het verlies/de vernietiging ervan vast te stellen.

Vervolgens merkt het Commissariaat-generaal op dat, hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van specifieke moeilijkheden waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning bij terugkeer worden geconfronteerd, deze objectieve informatie geen verwijzing bevat naar soortgelijke problemen waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van de gedrukte verblijfsvergunning zouden worden geconfronteerd. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET). Hiervoor moet men zich naar een asielbureau begeven om het verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een

afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: https:// greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wpcontent/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Ten derde blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is, u beweert alleen - in tempore suspecto en zonder het te bewijzen - dat uw gedrukte verblijfsvergunning vernietigd zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. U zal dus niet met dezelfde moeilijkheden worden geconfronteerd als de begunstigden van internationale bescherming in Griekenland wiens verblijfsvergunning is verlopen en die naar die lidstaat moeten terugkeren.

Uit objectieve informatie blijkt ook dat het fysieke document pas ongeldig wordt nadat aangifte van diefstal of verlies naar behoren is gedaan, bij de politie in Griekenland (ibid.). Deze informatie geeft evenmin aanleiding om te vermoeden dat de ongeldigheid van een gedrukte ADET, in het kader van een procedure die tot doel heeft een identiek document te vervangen, zou leiden tot de opschorting of intrekking van het verblijfsrecht of andere rechten die aan dit document zijn verbonden. Bijgevolg zou u, zelfs indien zou moeten worden geconcludeerd dat u niet langer in het bezit bent van uw gedrukte verblijfsvergunning, niet worden geconfronteerd met de moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die niet langer over een geldige verblijfsvergunning beschikken.

Daar waar u beweert dat u in Athene geprobeerd hebt om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) en een fiscaal registratienummer (AFM) aan te vragen voor u en uw gezinsleden, maar dat dit geweigerd zou zijn geweest omdat u geen privéadres had moet vastgesteld worden dat aan deze uitleg geen geloof kan worden gehecht (CGVS, p. 3, NPO Rahaf, p.3):

Uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen in Griekenland automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).

In dit geval hebt u uw verzoek om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend. Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij te werken (Cfr. Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/ uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Het Commissariaat-generaal wijst er ook op dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures in de periode 2020-2023 (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights , gepubliceerd door

RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/ wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf). Nergens uit de COI blijkt dat het hebben van een privéadres een voorwaarde is voor de aflevering van het nummer. Bijgevolg toont u niet aan dat het voor u niet mogelijk was om een AMKA aan te vragen.

De informatie toont aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van gratis toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : https://help.unhcr.org/ greece/living-in-greece/access-to-healthcare/; AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: https:// greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/accessto-healthcare; en Communication on the status of migration management in mainland Greece (p. 4, 12)).

Toegang tot psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection – p. 42-44, beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

Ter staving van uw verzoek legde u en uw echtgenote, naast de hierboven reeds besproken documenten, verschillende Syrische documenten voor: Jullie Syrische identiteitskaart, en daarnaast de geboorteakten van jullie en jullie kinderen, jullie huwelijksakte, een uittreksel uit de burgerlijke stand van jullie en jullie kinderen en een attest van gezinssamenstelling, telkens met vertaling. Deze documenten ondersteunen jullie verklaringen aangaande jullie identiteit, nationaliteit en jullie familiale band, elementen die in deze beslissing niet ter discussie staan.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard."

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Syrië."

3. Over de gegrondheid

3.1. De verzoekschriften

3.1.1. In een enig middel voeren verzoekers de schending aan van "*de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van administratieve handelingen, de schending van de artikelen 8/3, 48/4, 48/5, 48/6, 48/7, 49, 57/6, 57/6/3 §3, 3° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gelezen in samenhang met de artikelen 29, 30, 32 en 34 van Richtlijn 2011/95/ EU betreffende normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationaal bescherming nodig hebben, voor een uniforme status voor vluchtelingen of personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en de inhoud van die bescherming (herschikking), eveneens gelezen in samenhang met de artikelen 33 en 46 van Richtlijn 2013/32 van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor het verlenen en intrekken van internationale bescherming, schending van de artikelen 1A en 1D van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen, schending van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, alsmede machtsmisbruik."*

3.1.2. Verzoekers vangen hun betoog aan met een theoretische uiteenzetting inzake (oud) artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet, artikel 33, lid 2, a), van de Procedurerichtlijn, het beginsel van wederzijds vertrouwen en de rechtspraak van het Hof van Justitie. Zij benadrukken dat het vermoeden dat de grondrechten in de lidstaat die bescherming heeft verleend worden geëerbiedigd, kan worden weerlegd wanneer er een reëel risico bestaat op een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU (hierna: het Handvest).

Verzoekers voeren aan dat hun gezin bij terugkeer naar Griekenland geen toegang zal hebben tot het minimum dat nodig is om in waardigheid te leven. Zij menen dat hun Griekse internationale beschermingsstatus en verblijfsrecht in de praktijk geen enkel effect hebben en dat de bestreden beslissingen onvoldoende onderzoeken of zij hun fundamentele rechten bij terugkeer daadwerkelijk zullen kunnen uitoefenen.

Verzoekers bespreken vervolgens de algemene situatie met betrekking tot statushouders in Griekenland en verwijzen hierbij naar landeninformatie met betrekking tot (de toegang tot) huisvesting, gezondheidszorg, tewerkstelling, onderwijs en sociale zekerheid. Wat huisvesting betreft, betogen verzoekers dat zij bij terugkeer naar Griekenland geen toegang zullen hebben tot huisvesting en daardoor dakloos dreigen te worden. Zij stellen verder dat de bestreden beslissingen onvoldoende rekening houden met de tijd die nodig is om opnieuw toegang te krijgen tot rechten, temeer daar zij volgens hen niet langer over hun papieren verblijfsvergunning beschikken en met minderjarige kinderen moeten worden gehuisvest. Wat gezondheidszorg betreft, wijzen verzoekers erop dat er "*geen hoorzitting (is) georganiseerd om de gezondheidstoestand van verzoekster te beoordelen*" terwijl dit essentieel is om te kunnen beoordelen of zij bij terugkeer naar Griekenland het risico lopen op onmenselijke en/of vernederende behandelingen. De onzekere toegang tot gezondheidszorg is ook een van de elementen die de terugkeer van een gezin met minderjarige kinderen, dat volledig geïsoleerd is omdat het geen familieleden heeft in Griekenland, onmenselijk zou maken, aldus verzoekers. Zij voeren voorts aan dat het ontbreken van een AMKA-nummer hen, buiten hun wil en hun persoonlijke keuzes, in een situatie van extreme materiële onzekerheid zal brengen.

Wat werk betreft, stellen verzoekers dat toegang tot de arbeidsmarkt in Griekenland in de praktijk moeilijk of onmogelijk is door de taalbarrière, het gebrek aan begeleiding, en het ontbreken van huisvesting, het ontbreken van een fiscaal nummer en bankrekening en het gebrek aan integratiemaatregelen. Zij voeren aan dat zij daardoor geen reële kans hebben om een vaste baan te vinden en dat het gebrek aan werk ook hun toegang tot huisvesting verhindert.

Wat tewerkstelling betreft, voeren verzoekers aan dat zij bij terugkeer naar Griekenland geen reële toegang tot de arbeidsmarkt zullen hebben, aangezien zij de Griekse taal niet beheersen. Zij wijzen er voorts op dat de toegang tot de arbeidsmarkt in Griekenland in de praktijk moeilijk is door de het gebrek aan begeleiding en het ontbreken van huisvesting. Zij benadrukken tevens dat zij als daklozen geen toegang zullen hebben tot een fiscaal nummer of bankrekening.

Wat onderwijs betreft, betogen verzoekers dat hun minderjarige kinderen toegang moeten hebben tot onderwijs, maar dat dit bij terugkeer naar Griekenland ingewikkeld zal zijn. Zij verwijzen naar landeninformatie waaruit volgens hen blijkt dat slechts een beperkt deel van de kinderen die onder de

leerplicht vallen effectief toegang heeft tot onderwijs, en stellen dat het belang van de kinderen en hun grondrecht op onderwijs ernstig zouden worden geschonden.

Wat sociale zekerheid betreft, voeren verzoekers aan dat uit de bestreden beslissingen niet blijkt op welke uitkering zij en hun gezin, die nooit bijdragen aan de Griekse sociale zekerheid hebben betaald, aanspraak zouden kunnen maken. Volgens hen wordt in de bestreden beslissingen niet onderzocht op welke sociale rechten zij bij terugkeer na een langdurige afwezigheid uit Griekenland aanspraak zouden kunnen maken. Zij vrezen dat hun meest elementaire sociale rechten niet zullen worden hersteld en dat zij daardoor in een situatie van extreme materiële nood dreigen terecht te komen.

3.1.3. Onder de titel “vrees bij terugkeer naar Griekenland” verwijzen verzoekers opnieuw naar landeninformatie en voeren zij aan dat statushouders in de praktijk geen veilige en effectieve toegang hebben tot huisvesting, voedsel, de arbeidsmarkt en (geestelijke) gezondheidszorg. Zij voeren aan dat de internationale bescherming in Griekenland slechts “op papier” bestaat. Zij benadrukken dat OSAR afraadt om gezinnen en kwetsbare personen naar Griekenland terug te sturen.

3.1.4. Verzoekers besluiten dat België bevoegd moet worden verklaard om hun verzoek om internationale bescherming te behandelen. Zij vragen in hoofdorde dat hun verzoek ontvankelijk en gegrond wordt verklaard en dat hun de vluchtelingenstatus, minstens subsidiaire bescherming, wordt toegekend. Subsidiair vragen zij de vernietiging van de bestreden beslissingen en terugwijzing naar het CGVS, zodat verder onderzoek wordt gevoerd naar de effectiviteit van de in Griekenland erkende rechten bij terugkeer vanuit een andere EU-lidstaat.

3.1.5. Aan hun verzoekschriften voegen verzoekers volgende stavingstukken toe:
“Bewijsstuk 3. Jaarverslag 2024 AMNESTY INTERNATIONAL – gepubliceerd op 29.04.25
Stuk 4. OSAR-rapport over Griekenland als veilig land
Bewijsstuk 5. NANSEN-nota 2025-3: “Personen met een internationaal beschermingsstatuut in Griekenland: analyse van de Nederlandstalige rechtspraak van de RvV”
Bewijsstuk 6. OSAR-rapport over Griekenland als veilig land – update 2024 OSAR
Bewijsstuk 7. Informatieblad Griekenland oktober 2024”

3.2. Aanvullende nota’s

3.2.1. Op 3 maart 2026 legt de verwerende partij, overeenkomstig oud artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota neer waarin zij refereert naar diverse informatiebronnen en rechtspraak uit Duitsland en Zwitserland, waarvan zij de weblinks vermeldt:

- AIDA/ECRE, *Country Report : Greece. Update 2024*, september 2025;
- CEDOCA, *COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*, 17 september 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, Pressemitteilung nr. 30/2025, 16 april 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, Jugement BVerwG 1 C 18.24, 16 april 2025;
- Verwaltungsgerichtshof Kassel, Pressemitteilung, 2 september 2024;
- Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24;
- Bundesverfassungsgericht, arrest D-2590/2025, 11 september 2025

Bij de aanvullende nota is tevens volgend stuk gevoegd:

- Nota juridische dienst CGVS, *A.M.K.A wetgeving Griekenland update,* 16 januari 2026 met daarbij gevoegd een Engelse vertaling van de AMKA-verordening van 23 december 2023, een Franse vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016, een Franse vertaling van de omzendbrief van 3 november 2025 en e-mailuitwisseling tussen het commissariaat-generaal en de Griekse Asylum Service.

3.2.2. Op 26 maart 2026 leggen verzoekers, overeenkomstig dezelfde wetsbepaling, een aanvullende nota neer, waarbij zij een attest van psychologische opvolging van verzoekster *d.d.* 6 maart 2026, een verslag van een gastro-enterologische consultatie van verzoeker *d.d.* 3 maart 2026 en een medisch verslag van verzoekers huisarts *d.d.* 26 maart 2026 voegen.

Zij voeren aan dat de opvangomstandigheden van het gezin in Griekenland onmenselijk waren en blijvende schade hebben veroorzaakt. In dit verband verwijzen zij naar een psychologisch attest betreffende verzoekster, waarin melding wordt gemaakt van posttraumatische stress. Verder stellen zij

dat ook de kinderen zwaar hebben geleden en nog steeds vrezen opnieuw de plaats te moeten verlaten waar zij inmiddels hun privé- en gezinsleven hebben opgebouwd. Wat verzoeker betreft, voeren zij aan dat bij hem begin maart 2026 hepatitis B werd vastgesteld, waarvoor regelmatige medische opvolging vereist is, en dat hij deze opvolging in Griekenland niet zal kunnen krijgen gelet op zijn vluchtelingenstatus en het volgens hen gekende gebrek aan toegang tot gezondheidszorg en werk aldaar. Tot slot wijzen verzoekers op de huidige geopolitieke situatie, die volgens hen doet vrezen voor een massale toestroom van ontheemden in Griekenland, waardoor een terugkeer van het gezin onder goede omstandigheden onmogelijk zou zijn. Zij besluiten dat het opvangnetwerk in Griekenland reeds overbelast is en dat een terugkeer zonder garanties inzake medische zorg, onderwijs, werk en dergelijke onaanvaardbaar is.

3.3.3. Ter terechtzitting leggen verzoekers een tweede aanvullende nota neer waarin zij rapporten en artikels aanhalen omtrent de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland.

Via consulteerbare weblinks verwijzen zij onder meer naar het "*Country Report: Greece. Update 2024*" van AIDA/ECRE van september 2025 en de rapporten van RSA/PRO ASYL, met name "*Recognised refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*" van 7 april 2025, de publicatie "*No support for refugees returned to Greece*" van 20 maart 2025 en de publicatie "*Recognised refugee statistics in Greece: first half of 2025*" van 30 september 2025. Zij verwijzen naar rechtspraak van de Raad en formuleren een antwoord op de AMKA-nota van 16 januari 2026 bijgebracht door het CGVS omtrent het "*circulaire probleem*" dat door RSA wordt gesteld. Verzoekers verwijzen naar een brief van 19 november 2025 waarbij verschillende NGO's kritiek uiten op de COI Focus "*Greece – Assistance to Migrants*" van 25 juli 2025.

De inventaris bij deze aanvullende vermeldt dat de volgende stukken worden toegevoegd:

"*1. Brief van Griekse NGO's dd. 19/11/2025 aan de CGVS mbt de nota Aide aux Migrants*
2. Brief gestuurd naar confrater Lahaye door RSA – Me. Minos MOUZOURAKIS, Advocaat en Legal and Advocacy Officer binnen de Refugee Support Aegean (RSA), dd. 16.01.2026;
3. Europese Commissie, brief aan de staatssecretaris, Ares(2023)8268343, d.d. 4 december 2023."

De Raad stelt vast dat deze inventaris werd doorstreept en dat de daarin vermelde stukken niet als afzonderlijke bijlagen bij de aanvullende nota werden neergelegd.

4. Beoordeling

4.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil. Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad moet zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie te voorzien, met name ervoor zorgen dat het daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en *ex nunc* onderzoek omvat van zowel de feitelijke als juridische gronden, met inbegrip van, indien van toepassing, een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming, zoals voorzien in artikel 46 van de Procedurerichtlijn.

4.2. De bestreden beslissingen zijn geschraagd op (oud) artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Artikel 57/6, § 3, van de Vreemdelingenwet vormde de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (wetsontwerp van 22 juni 2017 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen, *Parl.St.* Kamer 2016-2017, nr. 54 2548/001, 101).

De Raad wijst erop dat de Verordening (EU) 2024/1348 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijke procedure voor internationale bescherming in de Unie en tot intrekking van richtlijn 2013/32/EU (hierna: Verordening (EU) 2024/1348) met ingang van 12 juni 2026 van toepassing is. Artikel 79, lid 3, van deze verordening verduidelijkt evenwel dat zij van toepassing is op procedures voor het verlenen van internationale bescherming met betrekking tot verzoeken die vanaf 12 juni 2026 worden ingediend. Verzoeken om internationale bescherming die vóór die datum zijn ingediend, blijven onderworpen aan richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de Procedurerichtlijn). Aangezien verzoekers hun verzoek om internationale bescherming op 28 oktober 2024 hebben ingediend, wordt de onderhavige procedure derhalve beheerst door de Procedurerichtlijn en door de ter omzetting daarvan vastgestelde nationale bepalingen.

4.3 Ontvankelijkheid van het middel

Luidens oud artikel 39/69, § 1, tweede lid, 4°, van de Vreemdelingenwet, thans artikel 2.16, § 1, 1°, van de wet van 17 juni 2026 betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de RvV-wet), moet een verzoekschrift op straffe van nietigheid "*een uiteenzetting van de feiten en middelen bevatten die ter ondersteuning van het beroep worden ingeroepen*". Onder "*middel*" wordt begrepen "*een voldoende duidelijke omschrijving van de door de bestreden beslissing[en] overtreden rechtsregel of rechtsprincipe en van de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsprincipe door de bestreden beslissing[en] wordt geschonden*" (RvS 22 januari 2010, nr. 199.798).

Een opsomming van wetsbepalingen, rechtspraak en landeninformatie impliceert niet an sich dat de bestreden beslissing behept is met een onregelmatigheid.

Artikel 57/6/3 van de Vreemdelingenwet werd opgeheven met ingang van 22 maart 2018. De Raad ziet niet in, en verzoekers lichten evenmin toe hoe dit artikel geschonden zou kunnen zijn door de bestreden beslissingen die dateren van 27 oktober 2025.

Verzoekers lichten verder niet toe welke bepaling(en) van artikel 49 van de Vreemdelingenwet zij te dezen geschonden achten. Evenmin preciseren zij waaruit deze schending alsook de schending van de artikelen 48/5 en 48/7 van de Vreemdelingenwet zou bestaan. Derhalve worden de schendingen van deze artikelen niet dienstig aangevoerd.

Met betrekking tot de aangevoerde schending van de artikelen 29, 30, 32 en 34 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking), stelt de Raad vast dat dit niet verder ontwikkeld wordt in de verzoekschriften en dat verzoekers niet aanduiden hoe deze bepalingen concreet geschonden zouden zijn door de bestreden beslissingen zodat dit onderdeel van hun enig middel eveneens niet-ontvankelijk is.

Waar verzoekers in de aanhef van hun middel tevens gewag maken van machtsmisbruik, stelt de Raad vast dat zij dit onderdeel van het middel niet concreet uitwerken. Bij gebrek aan duidelijke uiteenzetting van de wijze waarop de commissaris-generaal zich aan machtsmisbruik zou hebben schuldig gemaakt, is dit onderdeel van het middel niet ontvankelijk.

De Raad bemerkt ten slotte nog dat verzoekers niet aantonen dat artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU, dat het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel waarborgt, geschonden is, nu hen immers de mogelijkheid werd geboden de bestreden beslissingen aan te vechten bij de Raad. De Raad benadrukt dat verzoekers met onderhavige procedure beschikt over een beroep dat voldoet aan alle waarborgen voorzien in voormeld artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU.

Het enig middel is in de aangegeven mate onontvankelijk

4.4. De formele motiveringsplicht, zoals voorzien in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, heeft tot doel de betrokkene een zodanig inzicht in de motieven van de beslissing te verschaffen, dat hij in staat is te weten of het zin heeft zich tegen die beslissing te verweren met de middelen die het recht hem verschaft. De motieven die aan

de bestreden beslissingen ten grondslag liggen, kunnen op eenvoudige wijze in deze beslissingen worden gelezen en uit de verzoekschriften blijkt dat verzoekers deze motieven kennen en aan een inhoudelijke kritiek onderwerpen. Bijgevolg is het doel van de formele motiveringsplicht *in casu* bereikt en voeren verzoekers in wezen de schending aan van de materiële motiveringsplicht.

De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat een administratieve rechtshandeling, *in casu* de beslissingen tot niet-ontvankelijkheid van de verzoeken om internationale bescherming, op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kan worden genomen. Het middel zal dan ook onder meer vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

4.5. Dient voorts te worden vastgesteld dat verzoekers de bestreden beslissingen in het geheel niet aanvechten of betwisten waar terecht wordt gesteld dat in hun hoofde geen bijzondere procedurele noden konden worden vastgesteld, dat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat hun rechten werden gerespecteerd en dat zij kunnen voldoen aan hun verplichtingen.

4.6. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoekers in Griekenland op 1 oktober 2024 een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend, dat hen op 23 september 2024 de vluchtelingenstatus werd toegekend en dat zij in bezit werden gesteld van een Griekse verblijfsvergunning, geldig tot 10 oktober 2029 (AD, stuk 4, Bijkomende informatie, notities persoonlijk onderhoud verzoeker *d.d.* 29 september 2025 (hierna: NPO verzoeker), p. 3; notities persoonlijk onderhoud verzoekster *d.d.* 29 september 2025 (hierna: NPO verzoekster), p. 3; stuk 5, Documenten neergelegd door verzoeker, nr. 14; stuk 6, Landeninformatie, Aanvraag derde landen, *Hellenic Republic, Ministry of Migration & Asylum, Information Request Reply*, *d.d.* 10 juni 2025).

Het is niet betwist dat verzoekers reeds internationale bescherming hebben verkregen in een andere EU-lidstaat, *in casu* Griekenland. Er liggen geen concrete of verifieerbare elementen voor waaruit blijkt dat verzoekers er niet meer over een beschermingsstatus zouden beschikken. Evenmin bevat het rechtsplegingsdossier concrete gegevens of verifieerbare elementen die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de aan hen verleende status, noch bevat het enige concrete aanwijzing in die zin.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoekers geen nood hebben aan internationale bescherming in België, precies omdat zij reeds internationale bescherming genieten in een ander land, met name Griekenland. Om deze reden werd hun beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet.

In dit kader brengt de Raad in herinnering dat het Unierecht steunt op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen, zoals is bepaald in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Deze premisse impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de in het Handvest erkende grondrechten, met name in de artikelen 1 en 4 van het Handvest, waarin een van de fundamentele waarden van de Unie en haar lidstaten is vastgelegd.

Het beginsel van het wederzijds vertrouwen tussen de Europese lidstaten vereist dat België, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, ervan uitgaat dat Griekenland en alle andere lidstaten het Unierecht en met name de door dat recht erkende grondrechten in acht nemen. Bijgevolg moet in het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel worden aangenomen dat de behandeling van personen die internationale bescherming genieten in elke EU-lidstaat in overeenstemming is met de vereisten van het Handvest, met name de artikelen 1 en 4, met het Verdrag van Genève en met het EVRM (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 83-85, en de aldaar aangehaalde rechtspraak).

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft volgens de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie evenwel een weerlegbaar vermoeden. Er kan immers volgens het Hof van Justitie niet worden uitgesloten dat de werking van dit stelsel in de praktijk in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt en dat dus een ernstig risico bestaat dat personen die om internationale bescherming verzoeken in die lidstaat

worden behandeld op een wijze die hun grondrechten schendt (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17*, Ibrahim e.a*., pt. 86).

De weerlegging van het wederzijds vertrouwensbeginsel vereist evenwel dat er sprake is van een ernstig risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest in geval van overbrenging naar een andere lidstaat. Het vermoeden wordt weerlegd wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de betrokken verzoeker, als persoon die deze bescherming geniet in die andere lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, ptn. 50-51; beschikkingen van 13 november 2019, *Hamed en Omar*, C-540/17 en C-541/17, pt. 35).

De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a*., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101; zie ook HvJ 18 juni 2024, QY/Bondsrepubliek Duitsland, C-735/22, pt. 52-54).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van "*tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken*", dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a*., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Jawo*, pt. 95).

De Raad brengt verder nog in herinnering dat situaties die geen "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:
- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden.

Schendingen van de bepalingen van hoofdstuk VII van de (voormalige) richtlijn 2011/95/EU (heden hoofdstuk VII van de Verordening (EU) 2024/1347) die niet leiden tot een schending van artikel 4 van het Handvest, beletten niet om een beschermingsverzoek op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk te verklaren (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a,* ptn. 91-94 en HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, ptn. 93-97)

4.7. Verzoekers betogen dat zij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

4.8. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

Het Hof van Justitie heeft reeds herhaaldelijk het belang benadrukt van "*objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten*" voor de beoordeling van de vraag of de te verwachten leefomstandigheden die een verzoeker als statushouder in die andere lidstaat zou aantreffen, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ptn. 88-89; beschikkingen van 13 november 2019, *Hamed en Omar*, C-540/17 en C-541/17, pt. 38).

Beide partijen leggen heden verschillende rapporten voor van gespecialiseerde instellingen of organisaties die de actuele situatie van statushouders in Griekenland onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU bedoelde rechten en voordelen waarop zij als statushouders aanspraak maken (onder meer m.b.t. werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Dit komt overeen met de artikelen 24 tot en met 36 van de Verordening EU 2024/1347. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld, waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumenten (zoals gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en onderwijs, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit de artikelen 24 tot en met 35 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU en de huidige artikelen 24 tot en met 36 van de Verordening EU 2024/1347, en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk

voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een AMKA, terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, onder andere, het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, onder andere, toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights",* RSA/PRO ASYL, maart 2025; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform 'Taxisnet' (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*ibid.*, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; "*Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Fiscaal registratienummer (AFM)

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden, en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2024",* AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *"een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt"*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fonds voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van onder meer gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6, (5), van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6, (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het

voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23, nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit één van de volgende documenten: fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,… Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een "*employment hiring certificate from an employer"* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"* van september 2024 worden ook de termen *"intentieverklaring van een werkgever"* en *"werkgeversverklaring"* gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geüpload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geüpload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c), van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van deze verordening is voldaan (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening).

Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs en pasfoto's. Personen die subsidiaire bescherming genieten moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece, 9 februari 2024*).

Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de Europese Unie ten bedrage van zestig miljoen euro en de bijstand van verschillende ngo's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:
- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *"the European way of life"*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijkse huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón,* KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de volgende drie criteria:
(i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;
(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresía Apascholísis*, DYPA);
(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal vierentwintig maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan vierentwintig maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan vierentwintig maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal achttien maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van de IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. De IOM heeft ook een *Facebook*-pagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via *Telegram*. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens de IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) én de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.
Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*"COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior"*, 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12;*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu. De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, ngo's, enz. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 (COI Focus Griekenland: *"Helios+ en Helios Junior"*, 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van dertig dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van

dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van dertig dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. Waar verzoekers in hun tweede aanvullende nota wijzen op het "*circulaire probleem"* dat door RSA wordt gesteld en volharden in de voorwaarde van een actieve AMKA om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt, wijst de Raad erop dat enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 24 en 34). Geen enkele andere bron bevestigt dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag "*Feitenonderzoek*" stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asieladministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de wet 3655/2008 niet dat de AMKA geactiveerd is, aangezien dat niet mogelijk zou zijn voor personen die voor het eerst werken (AMKA-nota van 16 januari 2026). Statushouders kunnen dus een arbeidscontract tekenen alsook het arbeidscontract uploaden in ERGANI zonder dat een activering van de AMKA is vereist.

In zoverre verzoekers in hun tweede aanvullende nota aanklagen dat de e-mailuitwisseling tussen het CGVS en de Griekse administratie van 27 oktober 2025, waarnaar in de nota van de verwerende partij met betrekking tot de AMKA-regelgeving wordt verwezen, niet werd neergelegd en hierbij aanvoeren dat dit in strijd is met artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003, stelt de Raad vast dat deze kritiek niet dienstig is. In de nota van 16 januari 2026 bij de aanvullende nota van de commissaris-generaal wordt het antwoord van mevrouw M. van 27 oktober 2025, dat reeds was opgenomen in de aan het administratief dossier toegevoegde nota van de verwerende partij van 17 november 2025 met betrekking tot de AMKA-regelgeving, weliswaar herhaald, doch blijkt duidelijk dat dit antwoord enkel in de nota van 16 januari 2026 werd weergegeven om de achtergrond te schetsen van de nieuwe informatie die werd verkregen van de Griekse autoriteiten op 22 december 2025. Immers omdat het antwoord van mevrouw M. niet overeen leek te komen met de inhoud van de ministeriële verordening van 23 december 2023 (hierna: de AMKA-verordening), werd verdere verduidelijking gevraagd aan de *Reception and Identification Service* van de

Griekse asieldienst op 31 oktober 2025. Wegens het uitblijven van een antwoord, nam de verwerende partij vervolgens op 19 december 2025 via e-mail contact op met de *Governor of Asylum Service* (het hoofd van de Griekse asieladministratie), de heer M.K., die op 22 december 2025 via e-mail zijn antwoorden overmaakte. Uit de nota van 16 januari 2026 blijkt duidelijk dat de verwerende partij zich enkel baseert op de meest recente toelichting door de heer M.K. en de vertalingen van de relevante Griekse wetgeving, om te besluiten dat een "*actieve AMKA geenszins een voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een geldige ADET en een AMKA nummer volstaat*." Verzoekers kritiek dat, in strijd met artikel 26 van het voormeld koninklijk besluit, de volledige e-mailuitwisseling met mevrouw M. niet werd meegedeeld, is bijgevolg niet relevant

De vragen die op 19 december 2025 door de commissaris-generaal aan de heer M.K. werden gesteld alsook de antwoorden die op 22 december 2025 werden verkregen, werden opgenomen in de AMKA-nota van 16 januari 2026 (p. 3-4). Ook de e-mailuitwisseling zelf werd als bijlage toegevoegd aan de nota. De bewering in de aanvullende nota dat punt 2 uit de e-mail van de heer M.K. zou zijn '*geknipt'*, mist elke feitelijke grondslag. Uit de lezing van de nota alsook van de e-mailuitwisseling blijkt integendeel dat de antwoorden van de heer M.K. op coherente en logische wijze aansluiten bij de door het CGVS gestelde vragen. Er zijn geen aanwijzingen dat delen van zijn antwoord zouden zijn weggelaten of uit hun context gehaald. Uit het geheel van de e-mailuitwisseling blijkt verder duidelijk dat er in deze enkel sprake is van een verspringing in de nummering van de antwoorden van de heer M.K. In de nota en e-mailuitwisseling wordt ook de functie van de heer M.K. als hoofd van de Griekse asieladministratie aangeduid en wordt ook een e-mailadres vermeld. Aldus bevat de AMKA-nota van 16 januari 2026 alle elementen over de informatie die via email werd verkregen en die volgens voormeld artikel 26 van het KB CGVS zijn vereist, met name "*de naam van de gecontacteerde persoon, de contactgegevens en de datum van de e-mails, alsook de relevante vragen en de relevante antwoorden. De activiteiten of de functie van de gecontacteerde persoon moeten beknopt in het administratieve dossier worden beschreven als ze niet direct uit het e-mailverkeer bli*jken. Hierbij wordt nog aangestipt dat de via e-mail verkregen informatie opgenomen in de AMKA-nota van 16 januari 2026 niet werd verkregen om de feitelijke aspecten van een specifiek asielrelaas na te gaan, maar enkel de geldende Griekse wetgeving betreft. De antwoorden van 22 december 2025 bevatten verwijzingen naar Griekse wetgeving en naar Griekse overheidswebsites. Tevens worden Engelse en Franse vertalingen bijgebracht van delen van de relevante Griekse wetgeving waarnaar wordt verwezen. De AMKA-nota van 16 januari 2026 verschaft bijgevolg voldoende informatie over de bron waarop de commissaris-generaal zich heeft gebaseerd. Een schending van artikel 26 van het KB CGVS kan niet worden vastgesteld.

Waar verzoekers in hun aanvullende nota, onder verwijzing naar een brief van RSA van 16 januari 2026, stellen dat een actieve AMKA nodig is voor het verkrijgen van een AMA, wat dan weer nodig zou zijn om voor het eerst tewerkgesteld te worden, herhaalt de Raad dat deze brief niet als afzonderlijk stuk bij de aanvullende nota werd neergelegd. Voor zover verzoekers in hun aanvullende nota toelichten dat RSA zich hierbij baseert op een schrijven van de Europese Commissie van 4 december 2023, merkt de Raad op dat ook dit schrijven evenmin als afzonderlijk stuk werd neergelegd. Hoe dan ook dateert deze brief van vóór de nieuwe AMKA-verordening van 23 december 2023, die sinds 1 april 2024 van toepassing is. Onder het toen geldende regelgevend kader was tewerkstelling evenwel niet vereist om een AMKA te activeren, hetgeen thans wel het geval is. Pas sinds de inwerkingtreding van deze nieuwe wetgeving wordt de AMKA gedesactiveerd afgegeven ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 21). De Raad wijst erop dat in het recentere '*Verslag Feitenonderzoek statushouders Griekenland'* van september 2024 wordt gesteld dat statushouders voor het dagelijks leven en werk een AMA (*National Insurance Number*) nodig hebben naast een verblijfsvergunning (ADET), een fiscaal nummer (AFM), een sociale zekerheidsnummer (AMKA) en een bankrekening. Een AMA is een sociaal verzekeringsnummer voor werk/sociale afdrachten. Verder wordt gesteld dat een AMA vereist is indien de statushouder voor het eerst gaat werken en dat de statushouder deze ontvangt na registratie bij het register van *Insured Persons of the National Social Security Fund* (ΕΦΚΑ / EFKA). Een afspraak bij een EFKA-afdeling kan telefonisch of per e-mail gemaakt worden en bij de aanvraag voor een AMA zijn volgende documenten nodig: een verblijfsvergunning, een werkgeversverklaring (formulier E3), een AFM, een AMKA, een adresbewijs en een bankrekeningnummer (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 12, 38). *Refugee.Info* vermeldt dezelfde vereiste documenten (zie Refugee.info Greece, *"Health insurance"* beschikbaar op https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 21-22, 51, 64). Beide bronnen, die dateren van na de brief van de Europese Commissie, verwijzen bijgevolg naar een AMKA en niet naar een actieve AMKA als één van de voor te leggen documenten voor het bekomen van een AMA. Eens een AMA-nummer is verkregen, kan

de werkgeversverklaring worden gefinaliseerd in een arbeidscontact en worden geüpload in ERGANI om de AMKA te activeren. Uit niets blijkt dat voor de AMA zelf een actieve AMKA nodig is. De activering van de AMKA is een gevolg van de correcte en volledige aangifte van de tewerkstelling, en niet een voorafgaande voorwaarde voor het verkrijgen van een AMA-nummer of voor de aanwerving zelf.

Waar verzoekers in hun aanvullende nota nog verwijzen naar de obstakels en problemen met betrekking tot de toegang tot e-EFKA's, stelt de Raad vast dat in de recente bronnen geen melding wordt gemaakt van dergelijke problemen en dat verzoekers geen informatie bijbrengen waaruit kan blijken dat deze problemen in 2026 nog actueel zouden zijn.

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA volstaat.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de integratie van statushouders op de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. ("*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandsstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie voor te leggen. Aldus blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen.

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. '*cash assistance*'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro)) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; "*Country Report: Greece. Update 2025*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare

medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigden die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen "*personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat*" (vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: "*ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe*").

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat, als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c), van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

"(…)
ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)" (vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: "*ix) Les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011*").

In haar nota van 16 januari 2026 over de AMKA-wetgeving betoogt de verwerende partij als volgt:

"*Wat de omzendbrief toevoegt, is dat bij gebrek aan een actieve A.M.K.A., voor begunstigden van internationale bescherming (punt ix van de wetgeving) toegang tot gezondheidszorg mogelijk is op vertoon van:*
- (a) Een geldige ADET; OF
- (b) Een attest van aanvraag tot verlenging van de status; OF
- (c) een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een

schriftelijke verklaring van het besluit tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7).
Deze bijkomende duiding in de wetgeving van november 2025, bevestigt de conclusies van het CGVS dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve A.M.K.A. Deze wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve A.M.K.A.-vergunning niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen. De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA rapport van september 2025 (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024- update.pdf, p. 24 en 236) duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een 'attestation of application status' wordt afgeleverd.
Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (postponment of removal), blijkt uit artikel 23 en 24 van de Griekse asielwet (Law 3907/2011, in het Engels beschikbaar op: https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2011/en/78894) dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (return decision) hebben ontvangen, en aldus in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigden van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun verblijfsvergunning"

De Raad merkt hierbij op dat er sprake is van een duidelijk verschil in terminologie en inhoud tussen een "*geldige verblijfsvergunning*" ("*permis de séjour en cours de validité*"), "een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus" ("*demande de renouvellement du statut de protection internationale")* en een "*attestation of application status*" dat slaat op een ontvangstbevestiging van een aanvraag tot verlenging van de verblijfsvergunning ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19). Dat de Griekse overheden deze begrippen door elkaar zouden gebruiken maar dat steeds de verlenging van de verblijfsvergunning wordt bedoeld, is een loutere bewering van de verwerende partij die zij niet verder onderbouwt en dit blijkt in elk geval niet uit de terminologie in de door de commissaris-generaal bijgebrachte Franse vertaling. Zonder bijkomende bronnen die de lezing van de verwerende partij bevestigen – met name dat de voorziene situatie (b) *in casu* van toepassing is – kan voornoemde interpretatie niet zonder meer worden bijgetreden. Overigens moet worden opgemerkt dat de verwerende partij zelf in zijn nota verwijst naar "*een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft gevraagd*" (eigen onderlijning), wat uiteraard niet hetzelfde is als een verlenging van de ADET en zou impliceren dat enkel de initiële periode na de beslissing tot toekenning van internationale bescherming tot de eerste afgifte van de ADET hierdoor zou gedekt zijn.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription*" (UNHCR Greece*, "Living In Greece – Access to healthcare",* beschikbaar op: https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)"* beschikbaar op https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, *"Health insurance"* beschikbaar op https://greece.refugee.info/en-

us/articles/ 4985624835479, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 21, 51)

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. p. 49-51, 67; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 49-51; "*Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

Verlenging van een ADET

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk dertig dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden wordt een boete van honderd euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidzorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag *normaliter* op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt vijf dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *"Alkyoni II"*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politiële en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asieldiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asieldienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder, die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachttermijnen.

In de aanvullende nota van de verwerende partij wordt verwezen naar de mogelijkheid sinds november 2021 om een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen, maar het blijkt hier enkel om een aankondiging te gaan; er is geen informatie in het rechtsplegingsdossier dat zulk online platform al

daadwerkelijk functioneert ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, juni 2022, p. 14; september 2024, p. 19).

In het AIDA-rapport kan worden gelezen: "*Furthermore, a day after the residence permit expires, beneficiaries' Social Security Number (AMKA) is deactivated. This adds an additional bureaucratic layer and delays, as, in order to re-activate it, beneficiaries need to submit the attestation of application status, along with other documents required under JMD Φ80320/109864/14.12.2023. 1314*." In de voetnoot wordt verwezen naar artikelen 5, 6 en 8 van de AMKA-verordening, maar de Raad kan in deze artikelen niet lezen dat een attest van verlengingsaanvraag kan worden voorgelegd om de AMKA te activeren. Wat er ook van zij, uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat om een AMKA te activeren niet enkel een attest van verlengingsaanvraag moet worden voorgelegd, maar ook een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf (bv. eigendomsbewijs, huurovereenkomst,…), alsook een bewijs van werk of studie, zoals hierboven uiteengezet in punt C. Echter om daadwerkelijk te kunnen werken, heeft een verzoeker ook een geldige AFM nodig die pas kan worden geactiveerd wanneer er een geldige ADET is, zoals hierboven uiteengezet in punten B en F. Alles samengenomen is het dan ook hier niet duidelijk uit de landeninformatie hoe een verzoeker zijn AMKA kan laten reactiveren wanneer hij geen geldige ADET meer heeft.

De Raad besluit dan ook dat een statushouder tijdens de wachttermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die, bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de Europese Unie wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; "*Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven, maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan

krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

4.9. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is. Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkendiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (geviseerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad voorts een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, "*een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak*" (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *"wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling"* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

4.10. Verzoekers slagen er hoegenaamd niet in om afbreuk te doen aan het voorgaande. Met de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie in hun verzoekschriften tonen verzoekers niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zoals geduid door het Hof van Justitie bevindt of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden.

Verzoekers verwijzen doorheen hun verzoekschriften naar verschillende rapporten, adviezen en nota's over de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Niet al deze bronnen worden evenwel als stuk bijgebracht of voorzien van een consulteerbare weblink. Dit geldt met name voor het door hen aangehaalde rapport van Asylos over de levensomstandigheden van erkende vluchtelingen in Griekenland, het rapport van Asylos inzake gezondheidszorg, het NANSEN-rapport van 30 december 2020, het artikel van Refugee Support Aegean uit 2019 getiteld "*Erkende vluchtelingen die worden teruggestuurd, komen in Griekenland in een impasse terecht*", alsook de door hen vermelde juridische nota van RSA/PRO ASYL uit 2017 en het deskundigenadvies van RSA/PRO ASYL uit 2018.

De overige landeninformatie die verzoekers aanhalen en waaruit zij citeren dateert van vóór of ligt grotendeels in dezelfde lijn als, en doet bijgevolg op generlei wijze afbreuk aan, de landeninformatie zoals gehanteerd door verweerder.

Wat de stelling in de verzoekschriften betreft dat "*het administratieve dossier geen informatie over recente ontwikkelingen (bevat)"* en dat de verwerende partij "*geen volledig CEDOCA-rapport*" verstrekt over de situatie van erkende vluchtelingen in Griekenland, benadrukt de Raad dat in de bestreden beslissingen wordt verwezen naar meerdere (actuele) bronnen met betrekking tot de specifieke situatie van erkende vluchtelingen in Griekenland, waaronder het "*Country Report: Greece. Update 2023*" van AIDA/ECRE d.d. juni 2024, het rapport "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*", van RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024, het "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024, de

"*Communication on the status of migration management in mainland Greece*" van de Europese Commissie d.d. 4 april 2025 en het rapport "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*" van RSA/PRO ASYL d.d. april 2025. Tevens dient gewezen te worden op de actualisatie van de landeninformatie door verwerende partij per aanvullende nota. De Raad onderstreept voorts dat zowel verzoekende partijen als verwerende partij een veelheid aan recente, uitgebreide en gedetailleerde rapporten en informatie aanleveren, die afkomstig zijn van een breed scala aan bronnen. De Raad is dan ook van oordeel dat er te dezen en op heden wel degelijk voldoende actuele, betrouwbare, eensluidende en omvattende informatie voorligt, die toelaat om een gedegen inschatting te maken van de actuele situatie in Griekenland voor begunstigden van internationale bescherming.

Wat betreft de kritiek in de brief van verschillende Griekse (hulp)organisaties op het rapport "*Aide aux migrants*", gepubliceerd door Cedoca op 25 juli 2025, waarbij gesteld wordt dat de informatie in het rapport niet (langer) correct en/of actueel is en verzocht wordt om voormeld rapport buiten beschouwing te laten bij de beoordeling van de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, merkt de Raad op dat verwerende partij noch in de bestreden beslissing noch in haar aanvullende nota verwijst naar dit rapport. Evenmin steunt de Raad zich in zijn beoordeling op dit rapport.

4.11. Uit het geheel van de voorliggende landeninformatie kan, dit in tegenstelling met wat verzoekers laten uitschijnen, in het geheel niet worden afgeleid dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim*, pt. 91). Dit neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermings-verzoek blijft dus aan de orde. In dit verband moet rekening worden gehouden met *"alle gegevens van de zaak"* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van een verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien. Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden te weerleggen dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermings-verzoek blijft dus aan de orde. In dit verband moet rekening worden gehouden met *"alle gegevens van de zaak"* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van een verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

4.12. Wat hun individuele situatie betreft, maken verzoekers vooreerst niet aannemelijk dat zij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikken die hen zou verhinderen om hun rechten verbonden aan hun status in Griekenland te doen gelden. Uit hun verklaringen noch uit de door hen bijgebrachte documenten kan immers blijken dat zij kampen met medische of psychologische problemen die belangrijke gevolgen zouden hebben voor hun zelfredzaamheid en autonomie.

Waar verzoekers in het verzoekschrift aanvoeren dat er "*geen hoorzitting (is) georganiseerd om de gezondheidstoestand van verzoekster te beoordelen*", stelt de Raad vast dat dit betoog geen steun vindt in het administratief dossier. Verzoekers werden bij de Dienst Vreemdelingenzaken in de mogelijkheid gesteld om aan te geven of zij bijzondere procedurele noden hadden. Zij hebben hierbij evenwel geen bijzondere procedurele noden kenbaar gemaakt die verband houden met hun gezondheidstoestand. Bovendien werd verzoekster bij de DVZ uitdrukkelijk gevraagd hoe haar gezondheidstoestand was, waarop zij verklaarde dat deze goed was. Ook verzoeker maakte bij de DVZ geen gezondheidsproblemen kenbaar die een specifieke opvolging of bijzondere behandeling vereisten (AD, stuk 7, Inventaris + documenten DVZ (hierna: AD, deel DVZ), Vragenlijsten "bijzondere procedurele noden" DVZ *d.d.* 5 mei 2025; Verklaringen DVZ *d.d.* 5 mei 2025, p. 11, vraag 29; Bijkomende vragen M-status Griekenland *d.d.*

5 mei 2025). Bij aanvang van hun persoonlijke onderhouden werd aan verzoekers gevraagd hoe het met hen ging, waarop zij beiden aangaven dat zij het goed stelden (NPO verzoekster, p. 2; NPO verzoeker, p. 2). Voorts verklaarde verzoekster tijdens haar persoonlijk onderhoud, op de vraag of iedereen in haar gezin op dat ogenblik gezond was en niemand medische zorg nodig had, dat zij allen gezond waren (NPO verzoekster, p. 7). Ook verzoeker verklaarde, gevraagd of iemand van zijn familieleden op dat ogenblik nog medische problemen had, dat dit niet het geval was (NPO verzoeker, p. 10). De Raad wijst er voorts op dat verzoekers tijdens hun persoonlijke onderhouden, in aanwezigheid van hun advocaat en met bijstand van een tolk, de mogelijkheid kregen om hun persoonlijke situatie en eventuele moeilijkheden in Griekenland toe te lichten. Het kwam hun daarbij toe om alle elementen aan te brengen waarvan zij meenden dat deze relevant waren voor de beoordeling van hun verzoeken, waaronder eventuele medische of psychologische problemen. Uit het administratief dossier blijkt aldus niet dat verzoekers vóór of tijdens hun persoonlijke onderhouden elementen hebben aangebracht waaruit de commissaris-generaal had moeten afleiden dat hun gezondheidstoestand nader diende te worden bevraagd. Dat zij pas in beroep aanvoeren dat hun gezondheidstoestand nader had moeten worden bevraagd, volstaat niet om aan te tonen dat de commissaris-generaal onzorgvuldig heeft gehandeld of dat een bijkomend gehoor noodzakelijk was. Bijgevolg kan niet worden aangenomen dat de commissaris-generaal, op basis van de elementen die hem op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissingen ter kennis waren gebracht, gehouden was om verzoekster of verzoeker specifiek te horen met het oog op een beoordeling van hun gezondheidstoestand

Waar verzoekers bij hun aanvullende nota van 26 maart 2026 stukken neerleggen met betrekking tot hun medische en psychologische gezondheidstoestand, stelt de Raad vast dat hieruit weliswaar blijkt dat verzoekers met gezondheidsklachten kampen, doch niet dat sprake is van een zodanige bijzondere kwetsbaarheid dat verzoekers bij terugkeer naar Griekenland, buiten hun wil en persoonlijke keuzes om, in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie dreigen terecht te komen.

Wat verzoekster betreft, leggen verzoekers een attest van 6 maart 2026 neer. Hieruit blijkt dat verzoekster sinds 1 december 2025 psychologisch wordt opgevolgd. In dit attest wordt vermeld dat verzoekster een traumatisch parcours beschrijft, waaronder de oorlog in Syrië, haar migratietraject, feiten van seksuele intimidatie en bedreigingen tijdens de overtocht tussen Turkije en Griekenland. In het attest wordt gesteld dat de door verzoekster beschreven symptomen verenigbaar zijn met een posttraumatische stressstoornis en een belangrijke en aanhoudende gegeneraliseerde angststoornis. Om die reden wordt regelmatige psychologische opvolging aanbevolen. Hoewel er begrip is voor verzoeksters moeilijk parcours, kan uit het bijgebrachte psychologisch attest evenwel niet worden afgeleid dat haar mentale gezondheidstoestand belangrijke negatieve gevolgen voor haar zelfstandig functioneren, autonomie en zelfredzaamheid met zich meebrengt waardoor zij haar rechten als statushouder in Griekenland niet zou kunnen laten gelden. Zo blijkt heden uit dit attest niet dat verzoekster geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zou zijn. Het psychologisch attest geeft verder geen concrete toelichting over de impact van haar mentale gezondheidstoestand en eventuele behandeling op haar zelfredzaamheid en haar globaal dagelijks functioneren, noch liggen er andere medische stukken voor die hierover attesteren. Evenmin kan uit dit attest blijken dat de mentale gezondheidstoestand van verzoekster de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting en tewerkstelling in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt(e). Verzoekster zet ook nergens concreet uiteen in welke mate haar psychologische problemen haar zouden beletten om haar rechten te doen gelden in Griekenland of hoe haar psychologische toestand haar zelfredzaamheid en autonomie in die mate aantast dat zij zich bij terugkeer niet staande zou kunnen houden.

Wat verzoeker betreft, blijkt uit het gastro-enterologisch verslag van 3 maart 2026 dat bij hem hepatitis B werd vastgesteld, maar dat sprake is van een inactief dragerschap, en dat antivirale behandeling in die situatie niet noodzakelijk is. Wel wordt jaarlijkse opvolging aanbevolen, met name een abdominale echografie en jaarlijkse bloedcontrole. Het attest van de huisarts van 26 maart 2026 herneemt deze conclusie en vermeldt dat regelmatige en aandachtige medische opvolging belangrijk is. Ook deze medische stukken tonen niet aan dat verzoeker lijdt aan een aandoening die hem zou verhinderen om bij terugkeer naar Griekenland zijn rechten uit te oefenen. Er liggen heden evenmin elementen voor waaruit zou kunnen worden afgeleid dat verzoeker geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is.

Verzoekers zijn de ouders van drie kinderen, met een leeftijd van elf, tien en negen jaar. De Raad stipt aan dat deze omstandigheid evenwel nog niet *ipso facto* inhoudt dat er in hoofde van verzoekers sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid, waardoor verzoekers buiten hun wil en hun persoonlijke keuzes om zouden terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie. De Raad onderstreept dat verzoekers geen alleenstaande ouders zijn en dat zij, zoals hierna toegelicht, beiden voldoende

zelfredzaam worden geacht om elkaar te kunnen ondersteunen in de zorg en opvoeding van hun kinderen, alsook in het voorzien in het levensonderhoud van het gezin. Voorts stelt de Raad vast dat verzoekers doorheen hun asielprocedure geen actuele medische, psychologische of andere problemen in hoofde van hun kinderen hebben aangevoerd. Waar verzoekers melding hebben gemaakt van medische problemen in hoofde van hun zoon tijdens hun verblijf in Griekenland, blijkt uit hun verklaringen dat hun zoon hiervan inmiddels is hersteld (NPO verzoekster, p. 7; NPO verzoeker, p. 10). In het verzoekschrift worden geen concrete elementen aangebracht die tot een andere beoordeling kunnen leiden. De algemene stelling in de aanvullende nota dat hun kinderen vrezen opnieuw de plaats te moeten verlaten waar zij inmiddels hun privé- en gezinsleven hebben opgebouwd, volstaat op zich niet om een bijzondere kwetsbaarheid aan te tonen.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoekers, afzonderlijk dan wel als gezin, worden vastgesteld die het hen dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig hun rechten, verbonden aan hun status toegekend in Griekenland, uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat dat zij zouden terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

4.13. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt voorts dat verzoekers in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen en activeren van hun AMKA (zie *infra*), wanneer zij daartoe de nodige stappen zetten, niet verstoken zullen zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat zij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaan (UNHCR Greece*, Living In Greece – Access to healthcare*; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-50). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, *Information Guide for Beneficiaries of International Protection,* november 2023, p. 42-43, zoals vermeld in voetnoot 306 van het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland* van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024). NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 50).

Verzoekers tonen niet aan dat zij in geval van terugkeer naar Griekenland en in de mate zij nood hebben aan medische en/of psychologische opvolging zij hiervan verstoken zullen blijven en zij zouden worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

4.14. Verzoekers tonen evenmin aan dat zij als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland niet in staat waren/zijn de nodige officiële documenten — meer bepaald een Griekse verblijfsvergunning (ADET), een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociaal zekerheidsnummer (AMKA) – te bekomen waarmee zij in Griekenland hun rechten kunnen doen gelden wat betreft o.a. de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt en onderwijs, laat staan dat zij zouden aantonen dat zij hierdoor, buiten hun wil en persoonlijke keuzes om, terechtkwamen of bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Zo dient te worden herhaald dat verzoekers in het bezit werden gesteld van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), geldig tot 30 september 2029, alsook een Grieks reispaspoort, geldig tot 10 oktober 2029 (zie *supra*). Verzoekers geven aan hun Griekse documenten te hebben vernietigd (NPO verzoeker, p. 3; NPO verzoekster, p. 3). Dit betreft evenwel een loutere bewering die onmogelijk te verifiëren valt. Gelet op het belang van deze verblijfsdocumenten, zoals dit blijkt uit de door henzelf bijgebrachte informatie, is het ook weinig aannemelijk dat verzoekers deze documenten zonder meer zouden hebben vernietigd. Zelfs indien aangenomen wordt dat verzoekers niet langer in het bezit zijn van hun Griekse verblijfsdocumenten, *quod non*, bemerkt de Raad dat zulks louter en alleen aan hun eigen handelen te wijten is.

Wat er ook van zij, de Raad stipt aan dat verzoekers' Griekse verblijfsvergunning nog steeds geldig is. De geldigheidsduur van hun verblijfsvergunning loopt immers nog tot 30 september 2027. In de bestreden

beslissingen, alsook in haar aanvullende nota's, verduidelijkt de verwerende partij dat het mogelijk is een vervangkaart (*replacement card*) te verkrijgen in geval van diefstal of verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET). Verzoekers brengen geen concrete en geobjectiveerde elementen bij die hier anders over doen denken. Hun verwijzing naar landeninformatie omtrent de situatie waarmee begunstigden van internationale bescherming worden geconfronteerd bij de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET is niet dienstig aangezien deze situatie niet op hen van toepassing is daar hun Griekse verblijfsvergunning tot op heden nog steeds geldig is. Verder blijkt uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier niet dat een persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland en zijn gedrukte verblijfsvergunning is kwijtgeraakt, te maken krijgt met de specifieke moeilijkheden waarmee personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die naar deze lidstaat moeten terugkeren, worden geconfronteerd. Zelfs indien verzoekers dus niet langer in het bezit zouden zijn van hun gedrukte verblijfsvergunningen, hetgeen niet zonder meer kan worden aangenomen gezien hun blote beweringen dienaangaande, blijkt hieruit dan ook niet dat zij geconfronteerd zouden worden met de moeilijkheden die mensen ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben. Er blijkt uit de landeninformatie aldus niet dat er zich bijzondere of onoverkomelijke problemen stellen om een duplicaat van een geldige ADET te bekomen

4.15. Verder verklaren verzoekers in Griekenland niet over een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociaal zekerheidsnummer (AMKA) te hebben beschikt (AD deel DVZ; 'Bijkomende vragen M-status Griekenland' *d.d.* 5 mei 2025; NPO verzoeker, p. 3; NPO verzoekster, p. 3).

Uit de voorliggende informatie blijkt evenwel dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, zoals verzoekers *in casu*, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming ontvangen. (RSA-rapport, maart 2025, p. 20; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 19-20). De Raad benadrukt hierbij dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 19). Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA- rapport, maart 2025, p. 21). Het is de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien de verblijfsvergunning van verzoekers niet verloopt voor 30 september 2027, is hun AFM dus ook geldig tot die datum.

In de mate dat verzoekers bij terugkeer naar Griekenland de procedure om een AMKA-nummer te verkrijgen nog dienen te voltooien, tonen zij niet aan dat zij hiertoe niet in staat zullen zijn. Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders daartoe hun wettelijk verblijf in Griekenland moeten aantonen. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument voor statushouders alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6 (5) van de AMKA-verordening uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening). Voor de afgifte van een AMKA-nummer, dient dus enkel een geldige ADET te worden voorgelegd. Zoals eerder vermeld, wisten verzoekers een ADET te verkrijgen die nog geldig is. Verzoekers tonen niet *in concreto* aan dat zij bij terugkeer geen stappen zouden kunnen zetten en de procedure om hun AMKA-nummer te doen afleveren niet zouden kunnen voltooien.

In zoverre deze AMKA nog zou moeten worden geactiveerd door middel van een bewijs van daadwerkelijk verblijf (adres) alsook bewijs van werk of studie, maken verzoekers niet *in concreto* aannemelijk dat zij in geval van terugkeer naar Griekenland geen werk zullen kunnen vinden, niet aan een adres of huisvesting zullen kunnen geraken en zij de vereiste documenten niet zullen kunnen voorleggen voor het activeren van hun AMKA. Hierboven werd er reeds op gewezen dat een intentieverklaring van een werkgever volstaat, dat het voorleggen van een geldige ADET volstaat als bewijs van wettig verblijf en dat het bewijs van verblijf in het land onder meer kan bestaan uit een huurovereenkomst. Verzoekers blijven in gebreke *in concreto* aannemelijk te maken dat het voor hen onmogelijk is om dergelijk bewijs van adres en werk te leveren. Gelet op hetgeen hierna wordt uiteengezet in verband met verzoekers' zelfredzaamheid, blijkt

niet dat het voor hen onmogelijk zou zijn de nodige documenten voor te leggen, nodig voor de activering van de AMKA, en evenmin dat zij de periode nodig om hun AMKA te bekomen en te activeren niet zouden kunnen overbruggen zonder in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie te belanden. De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoekers geen bijzondere kwetsbaarheid hebben die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van hun zelfredzaamheid en autonomie en die het hen dermate moeilijk maakt om zich staande te houden.

Waar verzoekers aanvoeren dat zij in Griekenland onvoldoende informatie, hulp of begeleiding kregen om hun rechten als begunstigden van internationale bescherming daadwerkelijk te kunnen doen gelden, wijst de Raad erop dat het hun toekomt om de middelen die het recht en hun status hun in Griekenland bieden terdege te gebruiken. In dit verband dient te worden vastgesteld dat verzoekers erin zijn geslaagd de asielprocedure in Griekenland te doorlopen en dat zij er internationale bescherming hebben verkregen. Bovendien blijkt uit het administratief dossier dat verzoekers in het bezit werden gesteld van een Griekse verblijfsvergunning en een Grieks reisdocument. Het bekomen van dergelijke documenten veronderstelt het ondernemen van bepaalde administratieve stappen. Dat verzoekers erin zijn geslaagd deze documenten te bekomen, duidt erop dat zij niet zonder meer verstoken waren van toegang tot relevante informatie of administratieve ondersteuning. Verzoekers tonen dan ook niet concreet aan dat zij bij terugkeer naar Griekenland niet in staat zouden zijn om, desgevallend met behulp van de bevoegde Griekse diensten of aanwezige hulporganisaties, de nodige stappen te zetten om hun administratieve situatie verder in orde te brengen en hun rechten als statushouders te doen gelden.

4.16. Het gegeven dat verzoekers bepaalde moeilijkheden ondervonden, onder meer op het vlak van werkgelegenheid, huisvesting, onderwijs of gezondheidszorg, volstaat niet om te besluiten dat zij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover zij volledig afhankelijk zouden zijn van overheidssteun, buiten hun wil en persoonlijke keuzes om, zijn terechtgekomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hen niet in staat stelde te voorzien in hun meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor hun fysieke of mentale gezondheid of hen in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin liggen concrete indicaties voor dat dit bij een terugkeer naar Griekenland het geval zou zijn.

Uit verzoekers' verklaringen en gedragingen blijkt vooreerst dat zij geenszins de intentie hadden om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen en er hun rechten als begunstigde van internationale bescherming ten volle te doen gelden. Uit de gegevens van het administratief dossier blijkt immers dat verzoekers op 1 oktober 2024 in Griekenland internationale bescherming verkregen en dat zij reeds op 28 oktober 2024 Griekenland verlieten (AD, deel DVZ, Verklaringen DVZ *d.d.* 5 mei 2025, p. 12, vraag 33). Verzoekers verklaarden bovendien dat zij ongeveer zeven dagen nadat zij hun Griekse verblijfsdocumenten hadden bekomen naar België vertrokken (AD, deel DVZ, Bijkomende vragen M-status Griekenland (verzoekster) *d.d.* 5 mei 2025; NPO verzoeker, p. 6-7). Gelet op hun uiterst kortstondig verblijf in Griekenland na het verkrijgen van internationale bescherming en de juiste documenten, kan reeds *a priori* niet worden aangenomen dat zij in Griekenland daadwerkelijke en ernstige pogingen ondernamen om hun leven aldaar uit te bouwen en er hun rechten te doen gelden.

Het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat, nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden in beginsel zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan van verzoekers, die in Griekenland internationale bescherming hebben verkregen, worden verwacht dat zij de nodige procedures doorlopen en hierbij een redelijke mate van geduld aan de dag leggen vooraleer zij hieruit verregaande conclusies trekken. Verzoekers maken niet aannemelijk dat zij niet in de mogelijkheid waren om onder meer huisvesting, tewerkstelling, medische zorgen of toegang tot onderwijs te verkrijgen in Griekenland. Het komt hun in dit verband bovendien toe om de middelen die het recht en hun status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen zij evenwel niet aantonen. Zij tonen niet aan deze middelen afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Wat huisvesting betreft, blijkt uit verzoekers' verklaringen dat zij gedurende hun verblijf in Griekenland steeds over een verblijfplaats beschikten. Zij verbleven met hun gezin in het opvangcentrum op Mytilini, waar zij volgens verzoeker een slaapplaats kregen in een caravan die zij deelden met een ander gezin (NPO verzoeker, p. 7). Verzoekster verklaarde bovendien dat verzoekers, nadat zij hun paspoorten hadden ontvangen, werden verzocht het opvangcentrum te verlaten, maar dat zij er alsnog mochten blijven nadat zij hun vliegtickets hadden getoond (Verzoekers verklaarden voorts dat zij meteen na het verlaten van het opvangcentrum naar de luchthaven gingen en naar België kwamen (NPO verzoekster,

p. 5; NPO verzoeker, p. 7). Verzoekers hadden dus tot de dag van hun vertrek toegang tot opvang. Uit hun verklaringen blijkt aldus niet dat zij na de toekenning van hun status en het verkrijgen van hun documenten doorgedreven pogingen hebben ondernomen om duurzame huisvesting te vinden. Verzoeker verklaarde dat hij in Athene bij vrienden verbleef en dat hij zich tot een organisatie genaamd “Omo” wendde om hulp te vragen bij het vinden van huisvesting. Volgens zijn verklaringen kreeg hij daar te horen dat hij minstens drie maanden diende te wachten en dat eventuele hulp beperkt zou zijn tot zes maanden (NPO verzoeker, p. 3 en p. 7). Evenwel blijkt uit zijn verklaringen dat hij slechts ongeveer tien dagen in Athene verbleef en nadien terugkeerde naar zijn gezin (NPO verzoeker, p. 6-7). Gevraagd of hij nog op andere manieren had geprobeerd huisvesting te vinden, antwoordde verzoeker ontkennend en stelde hij dat hij geen huis kon huren zonder werk (NPO verzoeker, p. 9). Aldus blijkt niet dat verzoekers, los van dit eenmalige contact met een hulporganisatie, verdere concrete of volgehouden stappen hebben gezet om (duurzame) huisvesting te vinden, laat staan dat zij hierbij op onoverkomelijke obstakels zijn gebotst.

Daarbij komt dat verzoekers geen doorgedreven inspanningen hebben ondernomen om tewerkstelling te vinden. Dienaangaande stelt de Raad vast dat verzoeker heeft verklaard dat hij naar Athene is gereisd om werk te zoeken. Hij verklaarde dat hij samen met vrienden, van wie één Grieks sprak, langs cafés, restaurants en winkels ging om werk te vragen, maar dat dit zonder resultaat bleef (NPO verzoeker, p. 9). Gevraagd of hij naar een interimkantoor of jobcentrum was gegaan, antwoordde hij evenwel ontkennend en verklaarde hij dat hij enkel naar een regio met veel winkels ging om te vragen of hij als kleermaker kon werken (NPO verzoeker, p. 9). Ook verzoekster heeft geen concrete pogingen ondernomen om werk te vinden. Zij verklaarde dat zij niet kon werken omdat zij drie kinderen heeft en niet wist waar zij hen naartoe moest sturen. Voorts stelde zij dat haar echtgenoot niet voor de kinderen kon zorgen, dat dit volgens hun tradities moeilijk ligt en dat ook zijzelf de Griekse taal niet kende (NPO verzoekster, p. 6-7). De commissaris-generaal merkt evenwel terecht op dat niet zonder meer kan aangenomen worden dat de door verzoekster aangehaalde traditionele rolverdeling haar verhinderde om stappen te zetten om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt, nu verzoekster haar kinderen geboren zijn in 2015, 2016 en 2017 en zij verklaarde dat zij na haar huwelijk in 2014 nog vier jaar universitaire studies heeft gevolgd, en in Syrië als leerkracht werkzaam was (NPO verzoekster, p. 4; AD deel DVZ, Verklaring DVZ *d.d.* 5 mei 2025, p. 9, vraag 17).

In de mate dat verzoekers in hun verzoekschrift stellen dat verzoekster, gelet op haar leeftijd en kwetsbaar profiel, dreigt te worden uitgesloten van het werkloosheidsstelsel, beperken zij zich tot opwerpen van een blote bewering. Zij tonen niet concreet aan dat verzoekster, die overigens tweeëndertig jaar oud is, geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zou zijn, noch dat haar leeftijd of gezondheidstoestand haar daadwerkelijk zou verhinderen om toegang te zoeken tot de Griekse arbeidsmarkt. Evenmin blijkt dat verzoeker niet in staat zou zijn om werk te zoeken en zo bij te dragen aan het levensonderhoud van het gezin. De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoekers geen bijzondere kwetsbaarheid hebben die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van hun zelfredzaamheid en autonomie en die het hen dermate moeilijk maakt om zich staande te houden.

Aldus kan niet blijken dat verzoekers doortastende en ernstige pogingen ondernomen hebben om legaal werk en duurzame huisvesting te zoeken, noch ligt een begin van bewijs voor dat zij daadwerkelijk hebben getracht beroep te doen op de Griekse overheid of enige andere organisatie om werk en huisvesting te vinden in Griekenland, terwijl het toch de verantwoordelijkheid van begunstigden van internationale bescherming is om de rechten verbonden aan hun status te doen gelden bij de overheid die hen deze bescherming heeft verleend.

Waar verzoekers aanvoeren dat zij geen werk zullen vinden omdat zij de Griekse taal niet beheersen, wijst de Raad erop dat het niet machtig zijn van de Griekse taal op zich niet volstaat om aan te tonen dat zij geen toegang zouden kunnen krijgen tot de Griekse arbeidsmarkt. Dit doet immers niet af aan de mogelijkheid om werk te zoeken waarvoor geen goede kennis van de Griekse taal vereist is, zoals in de landbouw- en bouwsector, de horeca of de schoonmaaksector, en dit in afwachting van het verwerven van een basiskennis van het Grieks die de toegang tot andere jobs op de Griekse arbeidsmarkt kan vergemakkelijken. Verzoekers tonen verder op geen enkele manier aan dat zij enige inspanningen hebben geleverd om een basiskennis Grieks te verwerven. Hoewel verzoeker verklaarde dat hem werd gezegd dat hij de taal van het land moest spreken en dat hij geen taalschool vond, blijkt uit zijn verklaringen dat hij zich hiertoe beperkte tot navraag bij Arabieren in Athene, die hem zouden hebben gezegd dat zij geen taalschool konden vinden (NPO verzoeker, p. 9). Uit zijn verklaringen kan niet blijken dat hij zich tot de Griekse autoriteiten, een onderwijsinstelling of een hulporganisatie heeft gewend om taallessen of ondersteuning bij het vinden van werk te bekomen. Aldus kan niet blijken dat verzoeker omwille van de

onverschilligheid van de Griekse overheid geen toegang zou hebben tot taalonderwijs. Uit de landeninformatie blijkt bovendien dat het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel verschillende integratieprogramma's heeft uitgewerkt met het oog op integratie van statushouders die worden uitgevoerd door partners, zoals internationale organisaties (onder andere IOM) en ngo's en dat deze diensten onder meer taalcursussen aanbieden, cursussen gericht op de ontwikkeling van vaardigheden, en cursussen ter voorbereiding op een baan in Griekenland ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 42-44). Hoewel de vraag naar taalonderwijs in Griekenland voor anderstaligen het aanbod overschrijdt (AIDA/ECRE, "*Country Report Greece. Update 2024*", *d.d.* 18 september 2025, p. 263-264), bestaan er daarnaast verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. ("*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

Waar verzoekers stellen dat zij door het ontbreken van AFM en AMKA geen toegang zouden hebben tot werk, huisvesting, bankrekening en gezondheidszorg naar het ontbreken van een AFM- en AMKA-nummer, blijkt uit verzoeksters verklaringen dat zij wist dat deze nummers noodzakelijk waren om te kunnen werken en dat haar echtgenoot om die reden naar Athene ging om werk te zoeken, omdat hen werd gezegd dat een werkgever kon helpen om deze documenten te verkrijgen (NPO verzoekster, p. 3). Verzoeker verklaarde op zijn beurt dat hij deze nummers probeerde aan te vragen, maar dat hem werd gezegd dat hij daarvoor naar Athene moest gaan en dat een privéadres werd gevraagd (NPO verzoeker, p. 3). Uit hun verklaringen blijkt echter dat zij vervolgens, nadat zij hun verblijfsdocumenten hadden verkregen, Griekenland reeds een week later hebben verlaten en geen verdere, ernstige en volgehouden stappen hebben ondernomen om hun administratieve situatie in orde te brengen. Dat verzoekers niet over een geactualiseerde AFM en een actieve AMKA beschikken, kan dan ook niet zonder meer worden toegeschreven aan de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten, maar houdt minstens mede verband met hun eigen keuze om Griekenland kort na het verkrijgen van hun beschermingsstatus en verblijfsdocumenten te verlaten. Zoals hoger reeds uiteengezet, tonen verzoekers bovendien niet concreet aan dat zij bij terugkeer naar Griekenland niet in staat zouden zijn om hun administratieve situatie verder in orde te brengen, met inbegrip van het actualiseren van hun AFM-nummer en het bekomen en activeren van hun AMKA.

Wat vervolgens de toegang tot onderwijs betreft, voeren verzoekers aan dat hun kinderen in Griekenland geen school konden vinden en dat verzoekster de kinderen daarom thuis les gaf. Uit verzoeksters verklaringen blijkt dat zij aangaf dat er in het kamp wel een school was, maar dat deze gesloten was. Zij verklaarde verder dat zij zelf buiten het kamp geen school had gezocht en dat zij niet wist of verzoeker dit had gedaan. Op de uitdrukkelijke vraag of verzoekers na ontvangst van hun verblijfsdocumenten hadden geprobeerd een school voor hun kinderen te vinden, antwoordde verzoekster ontkennend en lichtte zij toe dat zij toen reeds hadden beslist Griekenland te verlaten. Ook verzoeker verklaarde dat hij enkel in het kamp naar een school had gevraagd en dat hij elders in Griekenland geen school voor zijn kinderen had gezocht (NPO verzoekster, p. 7; NPO verzoeker, p. 9). Aldus blijkt uit verzoekers' verklaringen niet dat zij na het verkrijgen van hun internationale beschermingsstatus en hun verblijfsdocumenten enige ernstige poging hebben ondernomen om hun kinderen in Griekenland school te laten lopen. Waar verzoekers in het verzoekschrift verwijzen naar algemene landeninformatie over moeilijkheden voor minderjarige kinderen om toegang te krijgen tot onderwijs in Griekenland, brengen zij geen concrete elementen bij waaruit blijkt dat hun kinderen daadwerkelijk van de toegang tot onderwijs uitgesloten zouden zijn. Gelet op het korte verblijf van verzoekers in Griekenland na erkenning en het feit dat zij na ontvangst van hun documenten geen school meer hebben gezocht omdat zij reeds hadden beslist het land te verlaten, tonen verzoekers niet aan dat hun kinderen bij terugkeer naar Griekenland geen toegang tot onderwijs zouden kunnen verkrijgen.

De Raad acht het niet onredelijk om van verzoekers, die in Griekenland internationale bescherming verkregen, te verwachten dat zij inspanningen leveren om hun levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoekers blijkt evenwel geenszins dat zij, gedurende de korte periode waarin zij na de toekenning van hun internationale beschermingsstatus en het verkrijgen van hun verblijfsdocumenten nog in Griekenland verbleven, voldoende inspanningen hebben geleverd om legaal werk en duurzame huisvesting te vinden, de taal te leren of hun administratieve situatie verder in orde te brengen. Nu verzoekers slechts beperkte stappen hebben gezet op het vlak van huisvesting, tewerkstelling en integratie, en Griekenland reeds zeer korte tijd na het verkrijgen van hun verblijfsdocumenten hebben verlaten, kunnen zij bezwaarlijk stellen dat zij geen reële kans maakten op het verkrijgen van werk of onderdak. Aangezien uit hun verklaringen geen

oprechte intentie blijkt om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen en zij geen ernstige en volgehouden pogingen hebben ondernomen om hun rechten uit te oefenen, slagen verzoekers er niet in om aan te tonen dat hun rechten als begunstigden van internationale bescherming er niet werden geëerbiedigd. Verzoekers maken niet op concrete wijze aannemelijk dat zij door toedoen of onverschilligheid van de Griekse autoriteiten, buiten hun wil en persoonlijke keuzes om, in de onmogelijkheid waren om hun rechten in Griekenland te doen gelden en, samen met hun minderjarige kinderen, zijn terechtgekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hen niet in staat stelde om te voorzien in hun meest elementaire behoeften. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit bij een terugkeer naar Griekenland het geval zou zijn.

4.17. Voorts kan worden aangenomen dat verzoekers over de nodige zelfredzaamheid beschikken om bij een terugkeer naar Griekenland in hun levensbehoeften te voorzien, minstens liggen er geen overtuigende elementen of stukken voor die wijzen op het tegendeel. Verzoeker is een veertigjarige man die in Syrië als kleermaker werkte. Hij spreekt Arabisch en verklaarde dat hij tijdens zijn verblijf in Turkije een beetje Turks heeft geleerd (NPO verzoeker, p. 5-6). Verzoekster is tweeëndertigjarige vrouw die volgens haar verklaringen na haar huwelijk in 2014 nog vier jaar universitaire studies heeft gevolgd en in Syrië als leerkracht werkzaam was (NPO verzoekster, p. 4). Zij spreekt Arabisch en ook wat Engels en Turks (NPO verzoekster, p. 4) Nadat verzoekers en hun twee oudste kinderen Syrië in 2017 hadden verlaten, verbleven zij gedurende zeven jaar in Turkije , waar zij over een kimlik beschikten (AD deel DVZ, Bijkomende vragen Syrië *d.d.* 5 mei 2025), en waar verzoeker als kledingmaker werkte, zij een woning huurden en de kinderen naar school gingen (NPO verzoeker, p. 6) hetgeen erop wijst dat zij zich als gezin in een vreemd land hebben kunnen handhaven en zich hebben aangepast. Verzoekers waren bovendien in staat om hun verdere reis naar Griekenland te organiseren door een beroep te doen op een smokkelaar, waarbij verzoeker verklaarde dat hiervoor ongeveer 5.300 dollar werd betaald en dat dit bedrag werd bekostigd door het goud van verzoekster te verkopen (NPO verzoeker, p. 5). Na hun aankomst in Griekenland hebben verzoekers de asielprocedure doorlopen en verkregen zij internationale bescherming. Vervolgens slaagden zij erin zijn Griekse verblijfsvergunning (ADET) en Grieks reisdocument te bekomen, *i.e.* documenten die niet automatisch worden uitgereikt maar waarvoor bepaalde administratieve stappen dienen te worden ondernomen. Uit verzoekers verklaringen blijkt voorts dat verzoeker zich binnen Griekenland kon verplaatsen en er over een zeker netwerk beschikte. Hij reisde van Mytilini naar Athene, verbleef er tijdelijk bij vrienden en zocht met behulp van vrienden, onder wie iemand die Grieks sprak, naar werk en ondersteuning (NPO verzoeker, p. 3 en 9). Hun verdere reis naar België wisten verzoekers te organiseren met behulp van hun netwerk. Verzoeker verklaarde dat zijn broer de vliegtickets naar België boekte en betaalde (NPO verzoeker, p. 8). Na aankomst in België verbleef het gezin aanvankelijk op straat, waarna een Iraakse taxichauffeur hen naar een Arabische buurt in Brussel bracht en enkele Arabische mannen hen naar een hotel brachten en dit hotel betaalden tot zij hun verzoek om internationale bescherming konden indienen (NPO verzoeker, p. 7).

Er kan worden aangenomen dat verzoekers bij een terugkeer naar Griekenland mogelijk bepaalde aanpassingsmoeilijkheden zullen kennen. Tevens kan worden aangenomen dat het van hen enige inspanning zal vergen om hun leven op te bouwen in Griekenland en er de taal aan te leren. Echter, gelet op verzoekers werkervaring als kleermaker, verzoeksters scholing en eerdere werkervaring als leerkracht, hun jarenlange verblijf in Turkije waar zij huisvesting en werk wisten te organiseren, hun vermogen om hun reisweg en administratieve procedures te doorlopen, en hun mogelijkheid om middelen en contacten te mobiliseren, kan redelijkerwijze worden aangenomen dat verzoekers over voldoende vaardigheden, zelfredzaamheid en aanpassingsvermogen beschikken om bij een terugkeer naar Griekenland de nodige stappen te ondernemen, hun rechten als begunstigden van internationale bescherming te doen gelden en in hun levensbehoeften en die van hun kinderen te voorzien.

4.18. Waar verzoekers in hun verzoekschrift, onder verwijzing naar algemene landeninformatie en rechtspraak, gewag maken van racisme, discriminatie en mishandeling ten aanzien van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, moet worden opgemerkt dat zij hiermee niet concreet aannemelijk maken dat zij in geval van terugkeer naar Griekenland hierdoor zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hen niet in staat stelt om te voorzien in hun meest elementaire behoeften. De Raad merkt in dat verband op dat vreemdelingen in Griekenland, net als in andere lidstaten, kunnen worden geconfronteerd met discriminatie, racisme of xenofobie, hoe betreurenswaardig dit ook is. Dit leidt evenwel niet zonder meer tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van verzoekers niet zullen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie.

4.19. In de mate dat verzoekers wijzen op het aflopen van ondersteuningsprogramma's, zoals in het kader van het Helios(+)-programma, tonen zij geenszins aan dat zij zich bij terugkeer naar Griekenland niet zouden kunnen beroepen op andere vormen van ondersteuning door de Griekse overheden of hulp van organisaties bij terugkeer naar Griekenland. Hun betoog dat zij geen beroep meer zullen kunnen doen op enige vorm van ondersteuning, ontbeert dan ook feitelijke grond.

4.20. Een algemene verwijzing naar verschillende rapporten met algemene landeninformatie en naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoekers als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland buiten hun wil en hun persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerden dan wel bij een terugkeer dreigen terecht te komen. Dit dient *in concreto* te worden aangetoond, waartoe verzoekers in gebreke blijven.

Bovendien dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen aan wie internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat ook de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling.

Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen, houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien.

De Raad herinnert er hierbij aan dat situaties die geen "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van die aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:
- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden (HvJ arrest 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 91-94 en HvJ 19 maart 2019, C 163/17, Jawo, pt. 93-97)

Op basis van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zouden zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend, in casu België, dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, in casu Griekenland, kan niet worden geconcludeerd dat verzoekers bij terugkeer naar die lidstaat zullen worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor een behandeling die onverenigbaar is met artikel 4 van het Handvest (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 94 met verwijzing naar het arrest Jawo van datzelfde Hof). Zo er al sprake zou zijn van een mogelijk kwaliteitsverschil in vergelijking met België op het vlak van gezondheidszorg, sociale bescherming en aangepast onderwijs, volstaat dit op zich niet om te besluiten dat verzoekers bij een terugkeer naar Griekenland zullen belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

4.21. Waar verzoekers doorheen hun verzoekschrift en aanvullende nota's verwijzen naar rechtspraak, dient erop gewezen dat precedentenwerking niet wordt aanvaard in het Belgische recht. De door verzoekers aangehaalde rechtspraak betreft individuele gevallen en heeft geen precedentswaarde die bindend is. Elk verzoek om internationale bescherming dient op individuele basis en aan de hand van de hiertoe *in concreto* aangevoerde elementen onderzocht te worden, zoals *in casu* geschiedt

4.22. De Raad stelt nog vast dat verzoekers geen verweer voeren tegen de motieven van de bestreden beslissingen met betrekking tot de door hen voorgelegde documenten, zodat de Raad om dezelfde redenen als de commissaris-generaal, die concreet worden toegelicht in de bestreden beslissingen, van oordeel is dat deze stukken niet van die aard zijn om de voormelde vaststellingen om te buigen.

4.23. Gelet op de vaststellingen die in de bestreden beslissingen worden gedaan en in acht genomen wat voorafgaat, hebben verzoekers aldus niet *in concreto* aannemelijk gemaakt dat zij zich niet langer zouden kunnen beroepen op de bescherming die hen reeds werd toegekend in Griekenland en de rechten die daaruit voortvloeien op een zodanige manier dat zij niet terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoekers geen elementen hebben aangebracht waaruit blijkt dat van hen niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat zij zich beroepen op de beschermingsstatus die hen in Griekenland reeds werd toegekend en de rechten die daaruit voortvloeien.

4.24. Het vermoeden dat hun grondrechten als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van verzoekers in de weg staan. Hun beschermingsverzoek dient bijgevolg op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Een schending van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet blijkt niet.

4.25. Een schending van artikel 4 van het Handvest en van artikel 3 van het EVRM wordt niet aangetoond. De Raad wijst er hierbij bovendien nog op dat de bestreden beslissingen op zich geen verwijderingsmaatregel inhouden

4.26. Aangezien verzoekers internationale bescherming genieten in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. In deze omstandigheden blijkt niet dat de verzoekers zich nog dienstig kunnen beroepen op (een schending van) artikel 1 van de Vluchtelingenconventie en de oude artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, die betrekking hebben op het beoordelen van de nood aan een internationale beschermingsstatus. Aangezien verzoekers reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of zij nood hebben aan een dergelijke status. De beoordeling of verzoekers een gegronde vrees hebben voor vervolging of een reëel risico lopen op ernstige schade in hun land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoekers toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoekers zijn op dit punt in gebreke gebleven.

4.27. Uit het voorgaande blijkt dat verzoekers niet aannemelijk maken dat de commissaris-generaal op basis van een niet-correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissingen is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht kan niet worden aangenomen.

4.28. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoekers hebben evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissingen zou kleven in de zin van oud artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet, thans artikel 2.60, § 2 van de wet van 17 juni 2026 betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissingen te vernietigen en de zaken terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissingen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De zaken met rolnummers X en X worden gevoegd.

Artikel 2

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op veertien september tweeduizend zesentwintig door:

K. ALLYNS,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
C. VAN DEN WYNGAERT,	griffier.

De griffier,	De voorzitter,
C. VAN DEN WYNGAERT	K. ALLYNS